

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quo tractatur de Ministro Sacramento Pœnitentiæ. Item de Sacramentis
Extrema Unctionis, & Ordinis

Bosco, Jean a

Lovanii, 1672

Sectio VI. De Sigillo Confessionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73429)

SECTIO SEXTA.

De Sigillo Confessionis.

Confessionis difficultas, ac peccata detegendi verecundia, gravis quidem, immo penè intolerabilis videri posset, nisi, præter fructum spirituale, levaretur summâ obligatione sigilli Confessionis, id est, obligatione mortali non revelandi directè vel indirectè, verbis, factis, aut aliis signis, peccata audita in Confessione, in ullo omnino casu, vel propter ullum omnino finem, etiam pro liberanda tota Republica ab ingenti malo temporali aut spirituali.

Hanc obligationem omnes DD. Catholici agnoscunt, quàmvis inter se disputent de ejus radice, id est, dubitent, quo jure obligetur Confessarius ad servandum tam rigorosum sigillum Confessionis. Hæc est nostra sententia:

CONCLUSIO I.

Suppositâ institutione & necessitate Sacramenti, obligatio sigilli oritur ex jure divino, quodammodo naturali.

Scotus 4. dist. 21. q. 2. n. 4. sic ait: In ista questione (patet, utrum Confessor in quocumque casu teneatur celare peccatum sibi in Confessione detectum) hæc sit prima Conclusio: Quod celare peccatum, in Confessione detectum, tenetur Sacerdos de lege nature. Secunda, quod ad hoc etiam tenetur de lege Dei positiva. Tertia, quod ad illud tenetur de lege positiva Ecclesie.

Probatur tertia Conclusio ex cap. 2. dist. 6. de Pœnit. Sacerdos ante omnia caveat, ne de his, qui ei consentient peccata, alicui recitet, non propinquis, non extraneis, neque quod absit, pro aliquo scandalo. Nam si hoc fecerit, deponatur, & omnibus diebus vite sue ignominiosus peregrinando pergat. Ita Gregorius.

Item ex cap. Omnis utriusque sexus 12. de Pœnit. & remiss. ibi: Caveat autem omnino, ne verbo aut signo, aut alio quovis modo aliquatenus prodatur peccatorem: sed si prudentiori consilio indigerit, illud absque ulla expressione persone cavendè requirat: quoniam qui peccatum in penitentiali iudicio sibi detectum presumpserit revelare, non solum a sacerdotali officio deponendum decernimus, verum etiam ad agendam perpetuam penitentiam in arcem Monasterium detrudendum.

Notat autem Scotus suprâ n. 12. hoc secundum melius & rationabilius esse: Non enim, inquit, expedit, quod propter aliquod crimen fiat aliquis vagabundus, dum tamen aliquo modo eius mora communis vel solitaria prebet inter homines tollerari: quia vagabundus magis voluntati sue mala dimitteretur, & ita tam in se, quàm in aliis plus peccaret & noceret, quàm si arcis custodia manciparetur. Hæc ille.

Cæterum, ut advertunt communiter DD. utraque pena est ferendæ sententiæ, & solum concernit illos, qui frangunt sigillum per revelationem alicujus peccati, non autem qui alio modo illud lædunt, neque etiam illos, qui non sunt Confessarii; etsi alioquin sigillo teneantur, cum verbâ dirigantur ad Sacerdotes & Ministros. De quibus etiam specialiter loquitur Rit. Rom. tit. de Sacramento Pœnit. ibi: In eius ministro requiritur etiam bonitas, scientia atque prudentia, cum sigillo secreta Confessionis sub exacto perpetuoque silentio.

Habemus itaque præceptum positivum Ecclesie; sed quoniam hæc obligatio gravissima est, immo fortè major, quàm possit lex humana imponere, secluse omni præcepto naturali & divino; & quia antiquior est, quàm humana lex jam allegata, atque ab Ecclesia indispensabilis; ideo Aliqui asserunt, hoc secretum oriri ex jure naturali, & probant hæc ratione.

Eadem persona secundum naturam, verè affirmare potest aliquid in persona alterius loquens, quod verè negat, loquens in persona propria. Unde Angelus, loquens Moyse in persona Dei, verè dixit: Ego sum Dominus Deus tuus &c. Exod. 20. quod verè negasset, in persona propria loquens: ergo à simili, homo representans Dei personam in foro Confessionis, verè aliquid potest affirmare, quod extra forum Confessionis, quando loquitur, ut personam propriam gerens, verè negat. Verum ergo dicit, negando se audivisse, vel scire, quæ ad notitiam ejus non deveniunt, nisi in quantum representabat personam Dei; ergo extra forum Confessionis dicendo, se audivisse vel scire, mentitur; sed vitare mendacium est de jure naturæ: ergo & Confessionis sigillum. Ita Richardus 4. dist. 21. a. 4. q. 1.

Sed hæc ratio displicet Scoto, qui suprâ n. 5. contra eam arguit primò sic: Eiusdem, & in eiusdem in persona, est cognoscere in causa, & sententiare de ea; hæc est manifesta, quia ad hoc cognoscit

1. Difficultas Confessionis levatur obligatione sigilli.

2. Secundum Scotum Sacerdos tenetur ad sigillum iure nature, divino positivo, & Ecclesiastico.

3. Ita Ecclesiæ alicuius probatur ex c. 2. dist. 6. de Pœnit.

4. Item ex c. 12. de Pœnit. & Remiss.

4. Quos concernat pena ferenda sententiæ ibi imponitur.

Rit. Rom.

5. Probatur obligatio iuris naturalis ex Richardo.

6. Contra arguit Scoto primò.

cognoscit iste, & ut iste, ut rectè sententiet: sed Sacerdos non in persona Dei sententiat, absolvendo confitentem, sed in persona propria: igitur & sic audit, & cognoscit. Probatio Minoris: non absolvetur principaliter, sed tantùm ministerialiter, absolvetur autem ministerialiter, sibi non competit, nisi in persona propria; si enim in persona Dei loqueretur, absolvendo confitentem, verè posset dicere sine prece pravia (quæ est: Dominus te absolvat) ego te principaliter absolvo, & gratiam infundo, sicut Angelus verè dixit in persona Dei: Ego te eduxi de Egypto.

Secundò. Arguit secundò: Non magis audit vel absolvit Sacerdos in foro Confessionis in persona Dei, quàm conficiat Eucharistiam in persona eius: quia aquè excellens est actus iste, sicut ille, & actus sacramentalis, in quo operatur virtus divina, sicut hic: immo videtur ibi plus agere in persona Dei, vel Christi, quàm hic. Ibi enim profert verba Christi, Corpus meum, & in persona Christi, de quo premissit: Qui pridie quàm pateretur &c. Ita quòd totum illud: Accipite &c. Hoc est Corpus meum, dicit ipse recitando verba Christi; non sic in proposito. Unde non premitit hic: Christus volens absolvere peccatorem dixit sic: Ego te absolvo; sed h' Ego, stat hic pro persona ministri. Ex hoc ergo patet, quòd magis, vel non minus conficit in persona Christi, quàm absolvat vel audiat Confessiones in persona Christi: sed conficit in persona propria (unde non mentitur post Missam dicens: Ego scio me hodie consecrasse) igitur & hic.

7. Arguit tertio: Secundum istum eundem (Richardum intelligit) & veritatem, ut postea probabitur, licet peccata in Confessione detecta in universalis dicere, & in particulari, non relata ad personam confitentem. Hoc etiam probatur per illud Extra de Pœnit. & remiss. c. Officii, ubi Innocent. III. respondet cuidam Card. Legato, qui scripsit casum, quem audierat in Confessione, & petiit consilium, Papa non redarguit eum de revelatione illa in universalis, etiam per scripturam, sed respondit, qualiter sit tali persona confitenti consulendum.

Hoc etiam patet ex communi usu Confessorum; sive enim in communi sermone, sive in prædicatione aliquando dicunt, talis casus contigit; aliqua persona sic & sic peccavit. Habetur igitur illa propositio, quòd Confessor potest licitè extra Confessionem dicere peccatum sibi confessum: ita tamen, quòd nullo modo relatum ad personam confitentem, ut possit deveniri ad notitiam eius: sed si prædicta ratio valeret, hoc non liceret, quia mentiretur. Probatio; quia nesciens particularem, nisi pro determinato singulari, si nesciat singulare, nescit particulare: sed iste nescit aliquam personam tale peccatum fecisse, nisi pro hac persona sibi confessæ, & hoc peccato sibi confesso: igitur si mentiretur de hoc & de hac, quia nesciens, confimuliter & de alio & de alia.

Ex quibus rationibus in oppositum, concludit Doctor n. 6. in fine, quòd revelatio non est contra legem naturæ propter hoc, quòd

revelans mentiatur, & per consequens, inquit illam primam rationem non tenet.

Et continud atterit: Respondet igitur ad eam, quòd non est idem loqui in persona alicuius, & loqui auctoritate illius, sive ut minister illius. Communitè enim loquens in persona alicuius, præterit simpliciter personam eius, ut est communiter in istis, tunc simulantibus aliquos. Iste enim simulat istam habentem, vel talem in tali actu, & iste proprie dicendo, sicut ille diceret, in persona illius loquens, vel facit tale factum; & ideo, quam cito desinit a faciendo, sicut ille faceret, aut dicendo, sicut diceret: dicitur sibi, tu mentiris, vel, tu desicis, quàmvis tunc faciat, vel loquatur more suo proprio. Hoc modo est de locutionibus Angelorum in persona Dei. Non sic Sacerdos audit Confessiones, vel absolvit in persona Dei: sed tantùm est minister Dei in illa actu, & ut minister agit: & si ut minister, ergo in persona propria.

Concedo igitur, quòd iste si audiret in persona Dei, & loqueretur in persona Dei, posset illud veraciter dicere, quòd in persona propria non posset. Nam in persona Dei hoc verè diceret: Ego sum Deus, Ego creavi mundum &c. sed in persona propria loquens, mentiretur. Sed Sacerdos in Confessione nec audit nec loquitur in persona Dei, sed in persona propria, licet auctoritate Dei, ut eius minister. Eodem modo in aliis Sacramentis: unde ut in baptismo Dei baptizat, & consecrat &c. & tamen in hoc, sive in persona propria scit se baptizasse, & in mendacio potest dicere, se baptizasse. Ita Doctor Subtilis.

Alii aliter respondent. Primò, quia, licet id sciat, ut gerens vicem Dei, ipse tamen non scit. Secundò, quia si diceret saltem, se illud scire, ut gerentem vicem Dei, non mentiretur. Tertio, quia si ea esset ratio, nec de licentia pœnitentis posset ea revelare sine mendacio. Quarto, quia tunc in multis casibus revelatio non esset peccatum mortale, cum mendacium ex genere suo sit peccatum tantum veniale.

Si dixeris; semper infertur grave damnum pœnitenti vel Sacramento; jam de hoc ipso reddenda est alia ratio, & illa fortè sufficiat, ut infra videbimus, ad constituendum grave peccatum, seclusà malitià mendacii.

Omissà igitur hæc ratione Richardi, videmus si melior sit ratio, quam indicat S. Theod. 4. dist. 21. q. 3. a. 1. quæstionculâ 1. in corpore: Sacerdos, inquit, debet Deo, cuius est minister conformari; sed Deus peccata, qua per Confessionem panduntur, non revelat, sed tegit: ergo nec Sacerdos revelare debet. Quòd autem Deus in hoc Sacramento tegat peccata pœnitentis, probari videtur ex illo Psalm. 31. v. 1. Beati quorum remissa sunt iniquitates, & quærum facta sunt peccata. Et hoc ipsum significatur per secretum, quòd Sacerdoti imponitur.

Sed hæc mera congruentia moralis (inquit Doctor Lugo Disp. 23. n. 2.) alioquin nec ex licentia

penitentis posset revelari Confessio. Nec ullo modo probatur, talem significationem esse essentiali huius Sacramento, cum verba formæ solum significant Absolutionem & remissionem, & aliunde non sit contra substantiam huius Sacramenti, quod Confessio sit publica, ut suo loco visum est. Hæc ille.

Equidem Doctor Subtilis, & Alii, videntur negare, ex licentia penitentis posse revelari Confessionem, ut videbimus Sect. sequenti. Nec desunt, qui existunt, esse contra substantiam huius Sacramenti, quod Confessio sit publica, ut suo loco visum est. Interim existimo, Prophetam in illo Psalmo, nullatenus illis verbis voluisse significare sigillum Confessionis; sed dumtaxat remissionem peccatorum sive in Sacramento, sive extra Sacramentum, per quam reguntur peccata; quia jam Deus amplius non offenditur propter illa. Igitur neque hæc ratio efficax.

11. *Yertia pro- batio.* Sed nunquid ista? Scientia ex Confessione habita est sacra, & superioris ordinis, utpote ad solam salutem penitentis ordinata: ergo non potest licite ordinari ad alios fines extrinsecos, & inferioris ordinis.

Responsio dogmatis. Respondet Lugo supra n. 3. quod non est intrinsecè malum, rem superioris ordinis ordinare ad res, alioquin bonas & honestas inferioris ordinis, maxime ut ad finem inadæquatam & secundarium, sicut Eucharistia & Missa ordinantur ad impetrandum remedium necessitatis temporalis. Deinde quia jam liceret revelare Confessionem aliquando, saltem propter bonum superioris vel æqualis ordinis, v. g. propter conversionem alicujus regni, aut propter ejus conservationem in Fide Catholica. Hæc ille.

Addo ego; saltem quando foret necessaria pro salute ipsius penitentis, sicut sæpius potest esse necessaria, v. g. ad evitandam occasionem peccati; & tamen neque tali casu licet, secundum communem sententiam.

12. *Quatuor rationes Scoti.* Quæ ergo ratio tam strictæ obligationis? Teneo (inquit Scotus supra n. 8.) primam Conclusionem (scilicet, quod celare peccatum, in Confessione detectum, tenetur Sacerdos de lege naturæ) appono tamen quatuor rationes alias. Quarum prima sumitur ex ratione charitatis. Secunda ex ratione fidelitatis. Tertia ex ratione veritatis vel veracitatis. Quarta ex ratione unitatis & mutue utilitatis.

Prima. Prima talis est: lex naturæ de charitate fraterna exprimitur Matth. 7. Omnia quæcumque vultis, ut faciant vobis homines, hoc facite illis.

Luc. 6. hoc est enim lex & Prophetæ. Et Luc. 6. Pro ut vultis, ut faciant homines vobis, & vos facite illis. Sed sic intelligi debet illa propositio legis naturæ de charitate fraterna; Quæ vultis vobis, id est, quæ debetis secundum rectam rationem velle;

Matth. 22. & hoc intelligitur in illa propositione Matth. 22. Diliges proximum tuum sicut teipsum; sed qui-

libet debet diligere secundum rectam rationem famam propriam: ergo & celationem peccati sui confessi, & per consequens Confessor debet idem diligere, & velle ipsi confesso; sed i revelatio tolleret confesso famam: ergo &c.

Minor probatur per Scripturam Eccli. 21. Curam habe de bono nomine: & reddit rationem de hoc; hoc enim magis remanebit tibi, quam mille thesauri magni & pretiosi. Probat etiam per aliud, subdens; Bonæ vitæ numerus dierum, bonum autem nomen permanebit in æternum. Et Proverb. 22. Melius est nomen bonum, quam divitiæ multæ.

Item per rationem probatur. Quilibet enim secundum rectam rationem debet sibi velle vitam civilem; hoc autem tollitur per ablationem famæ, quia in hoc aliquis vivit vitam civilem, quod idoneus est ad actus aliquos, competentes sibi in illa civitate; sed famam amissam, privatus est habilitate ad tales actus, quia amittit statum dignitatis illas, scilicet habilitatem ad actus, quibus aliis dignus esset.

Secunda pars Minoris, scilicet quod revelatio peccati confessi, tollit confesso huiusmodi famam; probatur: quia quæ ratione potest uni revelare, & alteri, & sic omnibus; sed in tali revelatione est manifestum, quod status dignitatis illas, quæ consistit in famâ eius apud concives, tollitur illi.

Hæc est prima ratio Scoti, quæ (salvâ ejus reverentiâ) non aliud concludit, quam Confessorem pro libitu suo non posse revelare peccatum, auditum in Confessione; verum quod ex justa causa non posset revelare, vel soli penitenti, quando v. g. id esset necessarium ad salutem ejus æternam, haud video, quomodo probet. Sanè & ipse penitens potest in multis casibus cedere jure suo, quod habet ad famam, & seipsum infamare, absque peccato contra charitatem propriam: ergo saltem in illis casibus, etiam idem posset Confessarius.

Præterquam, quod per revelationem, quæ uni, v. g. ipsi penitenti fieret, nullatenus tolleretur fama seu status illas dignitatis. Neque verum est, quod quæ ratione aliquis potest uni & alteri revelare crimen proximi sui, possit sic etiam omnibus revelare, quod tam manifestum est, ut probari non debeat.

Neque plus probat secunda ratio Scoti supra n. 9. quæ talis est: Quilibet de lege naturæ tenetur servare fidelitatem proximo suo, quam velle & deberet sibi velle servari; sed committens secretum maximum alteri, vellet sibi servari, & deberet velle sibi servari tanquam secretum: ergo alter, cui committit, tenetur illud sibi servare. Hæc ratio tangitur Proverb. 11. Qui ambulat fraudulentè revelat ar-

Proverb. 11. cana: qui autem fidelis est, celat amici commissum. Sed nunquid verbum otiosum, aut mendacium jocosum, est secretum maximum, quod debeo mihi velle servari sub gravi obligatione extra hoc Sacramentum? Immo tamen vellem, alter non teneretur sub gravi obligatione mihi servare per se loquendo, quia materia

Eccli. 21.

Proverb. 22.

13. Infamis perdit vitam civilem.

14. Quid concludat prima ratio Scoti.

15. Secunda ratio Scoti.

Proverb. 11.

de se levis, adedque incapax gravis obligationis. Et tamen secretum istud in hoc Sacramento graviter obligat. An solo jure naturalis secreti? Non puto.

16.
Tertia ratio
Scoti,

Et ideo progredior ad tertiam rationem Scoti, expressam sub hac forma verborum supra n. 10. *Quilibet ex lege natura tenetur servare promissum licitum: sed recipiens secretum, maxime istud in Confessione detectum, etsi non explicitè, tamen implicitè promittit se servaturum, quia sine tali promisso saltem subintellecto, non committeretur sibi tale secretum: ergo &c.* Hæc ratio probatur, vel potest sumi ex illo verbo (Zachar. 8.) *Loquimini veritatem unusquisque cum proximo suo.* Ita Scotus.

An convincit
intentionem.

Nunquid convincit intentum? Hercule non teneor servare promissum homini privato, quando observatio vergit in detrimentum commune, vel etiam in meum damnum, respectivè majus, v. g. cum periculo propriæ vitæ, cum periculo everfionis totius Reipublicæ; & tamen secretum, seu promissum sacramentale servandi secretum, teneor observare cum periculo propriæ vitæ, & everfionis totius Reipublicæ: ergo in proposito, sola lex promissi, non est causa tam arctæ & gravis obligationis in omni profus casu.

17.
Quarta ratio
Scoti,

Subjicio itaque quartam rationem Scoti, si fortè hæc aliquid plus probet: In hoc (inquit Doctor Subtilis) *communitas aliquam habet unitatem proportionatam unitati corporis, quia ibi est ordo superioris & inferioris: & tenetur superior influere in inferiorem, & inferior subministrare superiori, iuxta illam parabolam Pauli (ad Rom. 7. & 12. & 1. ad Cor. 6.) de corpore mystico & naturali in diversis locis; sed in civilitate, inferior est minus sufficiens & minus sciens, & in Ecclesia, peccator inferior; Superior autem Hierarcha, qui & potest consulere & reconciliare: ergo de lege natura est, quod nullus excludat inferiori recursum ad Superiorem, quia hæc est communis utilitas membrorum ad invicem.*

Sed revelatio secreti excludit talem recursum inferioris ad Superiorem in consilio animæ, & per consequens influentiam Superioris ad inferiorem: quia nullus recurreret, si regulariter illud, de quo queritur consilium vel remedium, non esset servandum secretum: ergo eadem lege natura, quæ tenetur quilibet ad servandum unitatem Corporis Christi mystici, & ad communem utilitatem alius, sicut membris in corpore, tenetur celare secretum hoc.

Responsio.

Respondeo distinguendo Consequens; regulariter tenetur, Concedo totum; in omni casu, Nego Conseq. & probo ex ipsis verbis Scoti: Nullus, inquit, recurreret, si regulariter illud, de quo queritur consilium vel remedium, non esset servandum secretum. Ergo adhuc aliquis recurreret, si tantum in rarissimo casu, v. g. quando hoc foret necessarium ad salutem ipsius recurrentis, aut ad conservationem Reipublicæ, non esset servandum secretum; ergo qui in tali

casu revelaret, nihil faceret contra legem naturæ, quæ tenetur quilibet ad servandam unitatem corporis Christi mystici.

Igitur querenda videtur alia lex naturæ, contra quam in tali casu peccatur. Quam sanè difficulter invenies. Eam tamen putat se invenisse Lugo supra n. 4. dicens: Ratio præcipua & magis communis est, quæ delimitur ex reverentia debita Sacramento, cui fieret injuria revelando Confessionem; nam si homines scirent, Confessarium posse Confessionem revelare, retraherentur ab illa: constat enim de facto exculari penitentem à Confessione sui peccati, quando prodenter timet Confessarium non observaturum sigillum; & memini me legisse, quod apud Abyssinos & Æthiopes hoc Sacramentum fere abijt in desuetudinem, propter malitiam Sacerdotum, qui sigillum religiosè non observabant. Quare cum Christus voluerit obligare omnes fideles ad manifestandum integrè suam conscientiam apud Sacerdotem, nihil ei celando: oportebat, ut ex parte Sacerdotis esset obligatio talis, quæ omnino adimeret penitentem metum publicationis & revelationis, ne ab hujus Sacramenti usu, adeo necessario, retraherentur. Hucusque Eminent.

Quæ ratio ferè coincidit cum ultima ratione Scoti, nisi quod altera revelationem opponit unitati corporis Christi mystici, altera autem reverentiæ debitæ Sacramento, quæ magis est diversitas vocum, quam rerum. Sed sicuti unitas illa non scinderetur, tamen in aliquo rarissimo casu non esset servandum secretum; ita aliquis posset dicere, quod non fieret injuria seu irreverentia Sacramento, tamen in aliquo rarissimo casu non esset servandum secretum, puta in illo casu, quando ipsemet penitens deberet suum crimen revelare, vel dare veniam Confessario revelandi, si velit accipere Absolutionem à peccatis, v. g. quando est necessaria revelatio ad impediendum everfionem Reipublicæ, vel conservandam Fidem Catholicam in aliquo regno.

Sin autem dixeris; etiam in his casibus fieret irreverentia Sacramento, dico ego contra similitè; etiam in his casibus scinderetur unitas corporis Christi mystici; quia adhuc redderetur Sacramento odiosum, & per consequens excluderetur recursum inferioris ad Superiorem in consilio animæ, quod sufficit ad scindendam illam unitatem, ut patet ex Scoto supra; præsertim cum illud consilium à Christo sit præceptum.

Quod autem Sacramentum redderetur odiosum, & homines ab ejus frequentatione retraherentur, probatur: quia penitens posset timere, ne Confessarius vel passione, vel zelo, vel ignorantia ductus, judicaret revelandum, quando poterat suaviori modo remedium aliud adhiberi, vel quando necessitas non exigit.

exigebat tam extraordinarium remedium. Alioquin, cur Christus de facto in favorem Sacramenti prohibuit Confessario, ut Omnes supponunt, eo etiam casu revelare? Ita interrogat Lugo suprà n. 12.

20. Responderi posset: quia sic congruebat reverentia Sacramenti & unitati Corporis Christi mystici, quamvis ex jure naturæ non foret omnino necessarium. Sicut maximè conveniebat dignitati Eucharistiæ, quod non sumeretur absque prævia Confessione mortalium peccatorum; equidem nisi Christus, aut Ecclesia, eam Confessionem præcepisset, nulla foret obligatio ex jure naturæ.

Adde, quod obligatio naturalis, sumendi Eucharistiam in bono statu, non sit ita stricta & arcta, ut non liceat in rarissimo casu eam sumere in statu peccati mortalis, ut alibi declaravimus. Unde ergo oritur tam stricta obligatio juris naturæ servandi Sigillum Confessionis in omni omnino casu?

Nonne obligatio non occidendi, non auferendi alienum, non revelandi secretum extra sacramentale, nonne, inquam, hæc præcepta negativa patiuntur aliquas exceptiones? Nemo potest dubitare. Cur ergo similiter præceptum naturale, servandi secretum sacramentale, non patietur aliquam exceptionem?

21. Respondet Lugo suprà n. 8. Materia præcepti aliquando talis est, ut in aliquibus casibus non afferat præcepti observatio majus bonum, quam cessatio obligationis: majus enim bonum est humano generi, quod in necessitate extrema unusquisque fruatur bonis aliorum, quam quod etiam in illo casu servetur illæsum jus domini in res suas, & sic de aliis exemplis adductis: è contra verò in aliis materiis magis expedit pati aliqua incommoda in casu particulari, quam exceptionem aliquam admittere in præcepto; v. g. in fornicatione, majus bonum est, quod nunquam liceat, quam illa, quæ aliquando in particulari casu sequi possent ex licito illius usu. Graviora enim mala sequerentur, si semel admitteretur exceptio hujus obligationis, eò quod homines ad sensualitatem proni, facile sibi fingerent, vel procurarent eas circumstantias, quod in magnum prolis detrimentum cederet: cui damnum communi non præponderat illud, quod in aliquo raro & particulari casu sequi potest alicui privatæ personæ, ex eo, quod non sit licita fornicatio. Quod idem de pollutione, mendacio & similibus dicendum est.

Legislator humanus aliquando prohibet fieri illa ex-ceptione.

Sic etiam Legislator humanus, propter rei gravitatem, & necessitatem, aliquando prohibet, absque ulla prorsus exceptione; prout in Concil. Trident. Matrimonium clandestinum, absque ulla prorsus exceptione, prohibitum & irritatum fuit: quia licet in aliquo peculiari casu utilius fortasse fuisset ad vitandum aliquod gravissimum malum, quod fieri

posset Matrimonium validè absque Patocho; in genere tamen magis expedit, quod nunquam possit fieri: quia ex una exceptione illius præcepti & prohibitionis, graviora sequerentur mala in aliis casibus.

Quod ergo Legislator humanus facere potest, poterit etiam aliquando facere lex ipsa naturalis, & de facto facit in multis materiis: & in hac ipsa materia Sacramentorum, aliqua sunt talia præcepta, quæ, supposita eorum institutione, jure ipso naturæ oriuntur; v. g. non suscipiendi Sacramentum Baptismi sine dispositione debita, ne fraudetur suo effectu; non dandi Sacramentum Eucharistiæ peccatori publico & similia. Hucusque Eminent.

Et prosequitur n. 10. dicens: Hoc ipsum in nostro casu reperiri videtur; nam si semel, vel in aliquo raro casu liceret Confessionem revelare, daretur occasio dubitandi sepius, an interveniret ratio sufficiens ad revelandum, & penitentes formidarent, ne Confessarius apprehenderet licere in hoc casu: & quod graviora essent crimina, eò magis timerent propter majorem necessitatem, quæ posset esse illa revelandi ad bonum Reipub. vel ad tuendum innocentem, vel ad alia gravissima damna impedienda, quo timore detererentur à Confessione adeò integra & sincera suorum criminum: nec poterat hoc aliter impediri, nisi restringendo obligationem secreti naturalis, ita ut omnis prorsus timor licentiæ vel revelationis licitæ possibilis auferretur. Summa enim necessitas hujus Sacramenti, in quo potissimum salus fidelium consistit, exigebat non minorem prohibitionem ejus revelationis, quæ Confessionem maxima ex parte impediret, quam sit in pollutione, fornicatione & mendacio, propter damnum, quod afferunt contra prolem, aut humanum commercium. Hæc ille.

22. Qui propterea existimat, verius esse, hanc obligationem immediatè consequi institutionem & necessitatem hujus Sacramenti, absque alio præcepto divino positivo superaddito. Quamquam enim non sit inconveniens, ut quis per accidens & ex malitia Confessoris excusetur à Confessione alicujus peccati: maximum tamen esset inconveniens, si ex vi & modo institutionis ipsius Sacramenti, & ex potestate, à Christo data ipsi Confessario, in aliquo casu revelandi peccatum confessum, excusaretur à Confessione illius peccati; sic enim nunquam serè servaretur integritas Confessionis, cum homines faciliè possent suspicari, esse justam causam revelandi peccatum, quo casu non tenerentur confiteri, eum tamen integritas jure divino sit præcepta, quantum est ex vi institutionis hujus Sacramenti, ut alibi vidimus. Ergo hæc obligatio videtur oriri ex jure naturæ, supposita institutione & obligatione hujus Sacramenti, absque alio præcepto positivo superaddito.

22. Si in aliquo casu liceret revelatio Confessionis, homines ab ea averterentur.

23. Existimat Lugo sigillum immediatè consequi institutionem & necessitatem hujus Sacramenti.

Con-

24.
Oppositum
videtur sig-
nificare Sco-
tus, pro-
bans tribus
rationibus
hanc obli-
gationem
iste legis
divinæ positi-
væ.

Contrarium, censent Aliqui, significare Sco-
tum suprà n. 11. ubi tribus rationibus probat,
hanc obligationem esse legis divinæ positivæ.
Prima: *Quilibet Christianus tenetur non dare oc-
casione alteri, quâ revocetur à lege Christi: sed
lex Christi est de Confessione faciendâ, ut est osten-
sum dist. 17. igitur quilibet in lege Christi tenetur
non retrahere aliquem à Confessione faciendâ, sed
revelans Confessionem occasione datâ, retrahit ali-
quos à Confessione: ergo &c. Si dicas, nisi ille Sa-
cerdos revelat, tamen alius erit celator secreti, hoc
nihil est; quia iste quantum est ex genere operis sui,
dat occasione alteri, cavendi eodem modo à singulis
Confessoribus.*

Expeditur
prima ejus
ratio.

Sed hæc ratio, meo iudicio, non probat præ-
ceptum positivum superadditum ipsi institu-
tioni, sed potius legem naturalem, consequen-
tem institutionem & necessitatem Sacramenti;
vel, ut clarius loquar; probat, ipsam institu-
tionem & præceptum Sacramenti, indirectè
saltem, prohibere Confessario illam revelatio-
nem; sicuti lex jejunii, saltem indirectè, pro-
hibet, ne ego sim alteri causa illam legem non
observandi.

25.
Secunda ra-
tio exami-
natur.

Matt. 16.

Joan. 20.

Nec plus probat secunda ejus ratio sequen-
tis tenoris: *Christus statuit, arbitrium penitentia
esse ultimum in terris, quantum ad illud crimen con-
fessum, quod patet ex illo verbo Matt. 16. Quod-
cumque solveritis super terram, erit solutum
& in cælis, id est, finaliter & ultimè approba-
tum: & Joan. 20. Quorum remisistis peccata
&c. supple, in iudicio divino, finaliter remissa appro-
bantur: ergo peccat contra legem Christi, quicum-
que aliquid in isto foro discussum, & ibi finaliter ter-
minatum, deducit ad alium forum publicum; sed re-
velans, quantum in se est, facit, quod deduci possit
ad alium forum: ergo &c. Ergo datur præcep-
tum positivum, distinctum ab ipsa institutio-
ne, Neg. Conseq. quia verba illa ex Matt.
& Joan. solum probant institutionem.*

Explicatur
tertius ratio.

Eodem modo potest & debet explicari ter-
tia ratio, quam exprimit hisce verbis: *Dans
occasione peccandi mortaliter, exequendo præceptum
Christi, peccat mortaliter; quia præceptum quod esset
d. b. i. exequendum, iste, quantum in se est, facit
indebitè exequi: sed revelans Confessionem, dat oc-
casione indebitè exequendi Christi præceptum de
confitendo, quia mendaciter: dat enim occasione,
ut aliquis in Confessione seipsum laudet, & alium,
quem odit, vituperet; ut sic indigne à Confessore
promoveatur, & alius puniatur; ergo &c. Hæc
ille.*

26.
Sententia
Vasquez,
sigillum
non sequi

Infero ego; ergo sufficit, secundum Sco-
tum, præceptum integrè confitendi, ut Con-
fessarius peccet mortaliter, revelando peccatum
confessum. Ergo non requiritur præceptum
divinum superadditum institutioni.

Quidquid sit de mente Scoti, Vasquez q. 93.
a. 4. dub. 1. n. 10. docet hanc obligationem, in
nullo omnino casu revelandi peccatum con-
fessum, non fuisse secutam naturaliter ex ipsa

adhuc institutione Sacramenti, sed voluntate
Dei; sicut, inquit, non sequebatur ex ipsa
institutione Eucharistiæ, præmittendam esse
Confessionem, sed opus fuit novo positivo
præcepto.

Et ita (prosequitur Vasquez) Scotus dicit,
secretum Confessionis obligare præcepto natu-
rali, & præcepto divino positivo, quod ego
ita intelligo, id est, ex mera Christi volunta-
te, superaddita institutioni hujus Sacramenti;
quàmvis reverà Scotus non ita intelligat, ut
conflat ex probatione Conclusionis secundæ,
ubi sequitur modum dicendi secundæ opinio-
nis, à nobis relata: unde appellare videtur po-
sitivum divinum hoc præceptum, non quia
superadditum institutioni, sed quia sequitur
ex institutione, quæ est juris positivi.

Quod hæc ratio constat: quia potest esse
institutio cum obligatione secreti, quæ ali-
etiam inter homines. & ita non obligaret in plu-
ribus casibus, quàm secretum alias obligaret,
neque ex institutione & fine & effectu Sacra-
menti sequitur, necessarium fuisse, observari
secretum in omni eventu, quàmvis id esset
congruum, ut præciperetur. Ita Vasquez.

Et insuper sic ait: Verumtamen quòd est non
servetur secretum, quando nec ipsi aliis digi-
erant, quibus servaretur, non esset contra re-
verentiam Sacramento debitam, si aliud præ-
ceptum universalis obligans additum non
esset, ut cum penitens confitetur peccata
proditoris, quam machinatur in Rempublicam
abstinere vult, culpâ suâ non servaretur illi
secretum in Confessione, & si hoc modo Chri-
stus instituisse Sacramentum, & non alio, non
irrogaretur irreverentia ex natura rei Sacra-
mento, sicut nec injuria penitenti, quando
tamdiu servaretur illi secretum, quamdiu ipse
dignus esset. Unde quàmvis congruum sit, ut
suavius fiat jugum Confessionis, esse præcep-
tum observandi in omni casu præceptum se-
creti, tamen non convincitur ita necessarium de-
bere esse institutum Sacramento; nec diceretur
si aliud præceptum non esset positivum, Sacra-
mentum facere onerosum, qui indigno secre-
tum non servaret. Hucusque Vasquez.

Hanc sententiam amplectitur Hiquet in
suo Comment. dist. 21. n. 4. ibi: Quàmvis
præceptum sit divinum naturale, non com-
mittere sacrilegium contra Sacramentum, tamen
hoc præceptum generale, aliquando applicatur
ad materiam ex præcisâ institutione Sacramen-
ti; aliquando ex circumstantia præcepti po-
sitivi adjuncti. Tunc autem est præceptum
divinum naturale propriè loquendo, quando
aliquid fit contra ipsam institutionem Sacra-
menti proximè, ut si omitteretur materia, aut
forma essentialiter requisita, vel si ipsum Sacra-
mentum ad ludibrium exponatur & hujusmodi.
In primo casu est sacrilegium ex specialibus
institutione Sacramenti ortum: in secundo
verò

verò ex generali præcepto Religionis, quo res sacra & spectans ad Dei cultum debet reverenter tractari, & in ordine ad proprium finem, non verò profanè.

Sacrilegium verò, quod fundatur in præcepto positivo divino, induit naturam ipsius præcepti; quia ideo præcisè est contra reverentiam debitam Sacramenti directè, quia est contra tale præceptum. Unde si tollatur præceptum aut ejus materia, jam non erit sacrilegium actus oppositus, aut qui est aliàs in præcepto. Tale est præceptum sigilli, ut spectat ad jus positivum divinum & supernaturale. Unde Deus posset instituire pœnitentiam, non additâ aliâ obligatione ad secretum, præter illam solam, quæ est juris naturalis de servando secreto, quod magis declaratur in sententia eorum, qui dicunt, posse Sacerdotem de licentia ipsius pœnitentis revelare peccatum; quia, hoc dato, illa revelatio non esset contra reverentiam Sacramenti; neque alia ratio est, nisi quia præceptum positivum non comprehendit secretum in illo casu.

Sed si hoc secretum esset præcepti naturalis ex præcisa institutione Sacramenti, sequeretur, quòd in nullo casu, etiam de licentia ipsius pœnitentis, liceret revelare peccatum respectivè ad personam pœnitentis: ergo hæc obligatio non est juris divini naturalis, sed positivæ, ut bene Doctor.

Quod consequenter tentare debent, qui asserunt, de licentia pœnitentis licere revelare. Subsumptum probatur; quia licet fama propria sit in potestate pœnitentis, ut ei possit renuntiare: tamen Sacramentum non subest pœnitenti, neque aliquid quòd de jure divino naturali ex ipsa institutione convenit Sacramento, nec de licentia ejus posset Confessarius præjudicare institutioni Sacramenti. Hactenus Hiquæus.

Sed Adversarii negant illam Consequentiam; quia, inquit, solum est præceptum naturale non revelandi secretum sacramentale, absque licentia pœnitentis, quoniam revelatio, quæ fit de licentia pœnitentis, non reddit Sacramentum odiosum, aut difficile, nec retrahit homines ab ejus frequentatione.

Quidquid ergo sit de hoc argumento, de quo infra latius; unde probatur, Christum non potuisse aliter instituire hoc Sacramentum ut medium necessarium ad salutem, nisi removendo illa omnia, quæ possunt ab hoc Sacramento pœnitentes retardare?

Quod ego nego, inquit Arriaga Disp. 45. n. 6. & videtur mihi evidentissimum. Primò, quia si eo modo argumentari liceret, ego indè inferrem evidenter unam hæresim, scilicet, inquam esse reservationem casuum, quia lumine naturæ evidens est, eam ipsam reservationem retrahere aliquantulum homines ab hoc

Sacramento: ergo si omnia, quæ possunt retrahere, debuerunt auferri, debuit & hæc reservatio.

Quòd si rationes; in hac reservatione coherentes, hi quæsierint, ego etiam illas quæram in aliis casibus: & quidquid sit de illis; si semel desistimus ab hoc principio universali, quòd debeant tolli omnia terculamenta (ut sic dicam) pro Confessione: quomodo postea taxabimus, quæ terculamenta possint admitti, quæ non? Ergo licet Christus de facto; totum eum, favorem summi secreti, huic Sacramento concesserit; non sequitur, illud totum esse essentialiter annexum illius institutioni. Hæc ille.

Sicut ergo Ecclesia de facto reservat aliquos casus, ut quasi fræno quodam coërceat homines ab atrocioribus & gravioribus criminibus, estò aliqui retrahantur à Confessione; nolentes suam conscientiam aperire Superioribus, quam aliàs inferioribus lubentes aperirent. Et sicut Ecclesia non dat omnibus potestatem jurisdictionis; licet hoc multum faciliteret hæc Sacramentum, à quo aliqui retrahuntur, quia debent confiteri proprio Sacerdoti; cur, inquam, simili modo non potuisset Deus præcipere publicam Confessionem aliquorum graviorum criminum, ut homines illo medio ab his criminibus revocaret; & quasi fræno quodam coërceat, estò exinde aliqui retraherentur à frequentatione hujus Sacramenti?

Cur non potuisset dare potestatem Confessariis, hæc graviora crimina revelandi, cum simili incommodo, propter simile commodum? Non video, quid obstat. Sanè illa ipsa Confessio cum toto illo secreto adhuc in se est valde difficilis, & tamen eam requisivit Christus, pro condonando peccato; neque in hoc ulli fecit injuriam: quia majoribus difficultatibus vita æterna; quam per peccatum homo amiserat, digna est.

Accedat, quod non ex sola institutione, sed etiam necessitate Sacramenti, Lugo & Alii colligant obligationem naturalem illius arctissimi secreti: ergo saltem ex Confessione venialium, & iterata mortalium, quæ sunt Confessiones liberæ, non oritur illa obligatio naturalis; & tamen etiam illæ obligant æquè strictè: ergo ex voluntate Christi superaddita.

Hæc sententia est valde probabilis, & in eam inclinor, propter rationes jam allegatas, quæ satis efficaciter probant, saltem in majorem pœnam peccati, Deum de absoluta sua potentia potuisse præcipere Confessionem aliquorum peccatorum, cum periculo revelationis: ergo quòd de facto Confessarius in nullo prorsus casu, nullum omnino peccatum in particulari, nequidem veniale, possit absque peccato revelare, non sequitur immediatè & præcisè

M m præcisè

31.
Arguitur
pro sententia
negante

32.
Sententia,
quæ solam
obligationem
ex voluntate
Christi superadditam
agnoscit, est
valde probabilis.

29.
An ex obligatione naturali sigilli bene inferatur ergo non potest revelari peccatum de licentia pœnitentis.

30.
An Deus debuerit removere ab hoc Sacramento omnia quæ possunt homines ab illo retardare.

præcisè ex ipsa institutione & necessitate Sacramenti, quasi aliter Sacramentum non potuisset institui & præcipi; sed ex præcepto Christi positivo quodammodo superaddito maximè conformi præsentì institutioni, quæ obligat pœnitentem ad integram peccatorum Confessionem; & excusat eum à Confessione illius peccati, cujus revelationem prudenter timet.

Quàmvis enim de facto, supposità obligatione sigilli pro omni casu, rarissimè prudenter aliquis timeat revelationem; equidem si non esset tam stricta obligatio, sæpiùs posset prudenter timere: non enim ita facilè est discernere inter casus veros, & apparentes; & facilis Confessarii scire possunt universalem prohibitionem revelandi, quàm discernere unum casum ab alio; & ideo sæpiùs excusarentur ab integra Confessione, etiam ex vi præsentis institutionis Sacramenti, quod videtur esse quodammodo contra naturam integræ Confessionis, & per consequens contra præsentem institutionem Sacramenti; ut proinde obligatio illa strictissima, quodammodo dici possit naturalis, spectato sine & congruentià præsentis institutionis: non sic tamen, quin Christus potuisset, sicut statim dixi, aliter Sacramentum instituire.

Sanè neque lex prohibens fornicationem aut pollutionem, ita intrinsecè mala est, quin Deus possit, secundùm Scotum, in iis dispensare, etiam præceptivè. Et, ut superiùs dixi, quàmvis supposità institutione Sacramenti Baptismi & Eucharistiæ, jure ipso naturæ oriatur obligatio non suscipiendi Baptismum sine debita dispositione, ne fraudetur suo effectû; & non dandi Eucharistiã publico peccatori: nihilominus, secundùm Multos, in aliquo raro casu liceret Baptismum suscipere sine debita dispositione, & Eucharistiã dare publico peccatori, v.g. ad evadendam mortem, idque quia tunc cessat omnis irreverentia: quare ergo similiter, irreverentia, quæ oritur ex revelatione peccati, præcisè considerando jus naturæ, non cessaret in similibus circumstantiis?

An fortè nec ipse Deus poterit in illa lege dispensare? Si autem possit (quod puto) clarum est illam strictissimam obligationem, quàmvis aliquo modo naturalis sit, id est, maximè conformis institutioni Sacramenti, & ideo ab initio à Christo edocta; equidem non esse omnino necessariam ad honestatem rationalis creaturæ, sive ad reverentiam Sacramenti.

Si autem à me quæritur, ubi inveniatur illud præceptum positivum? Respondeo: in Traditione Ecclesiæ, & sensu fidelium. Et convenientiam ejus, inquit Suarez Disp. 33. Sect. 2. n. 10. probat experientia perpetua, quæ constat & hunc rigorem fuisse utilissimum, & nunquam (quòd sciamus) occurrisse casum, in quo aliud expediret.

Adde (quod bene notavit Herincx hîc

Disp. 8. n. 4. in fine) in hoc rigore mirabiliter lucere divinam providentiam, ut in tanto Sacerdotum à fide diversis temporibus appellantium numero, vix aut ne vix ullus reperitur, à quo ratione revelatarum Confessionum quisquam fidelium præjudicium aliquid notabile passus esse sciatur.

Quammodò ergo admittatur ille rigor necessarius, parùm refert, sive illa necessitas oriatur ex jure naturali strictè dicto, sive ex jure divino positivo, aut quasi naturali; quia eadem utilitas, & idem favor pœnitentis, levamentum, inquam, maximum ipsius oneris consistendi, quod adhuc multis satis difficile est, futurum difficillimum & jugum ferè importabile, si Confessarius posset in aliquo casu peccatum confessum revelare: etsi enim hic casus ad pœnitentem talem vel talem fortè non spectaret, timor tamen, quòd (cùm indeterminatè interdum id liceret) aliquando ad ipsum quoque pœnitentem spectaret, meritò à Confessione revocaret.

Ex his sequitur; revelationem sigilli semper esse peccatum contra Religionem, quia contra reverentiam debitam Sacramenti, quod per eam redditur pœnitenti odiosum, & onerosum novo onere, à Christo non appositum; ut proinde sit injuria ipsi Sacramento vel potius Christo in Sacramento, cujus frequentatio, & per consequens utilitas impeditur; quia etiam ipsi pœnitenti, qui habet jus suscipiendi Sacramentum, prout à Christo institutum, id est, absque tali onere.

Unde videtur Confessarius revelans, præter irreverentiam Sacramenti, semper committere peccatum injustitiæ, etiam tunc, quando vi naturalis secreti non obligaretur pœnitenti, eò quòd peccatum confessum redundet in grave damnum publicum aut innocentis. Nam etiam tali casu habet pœnitens jus ex vi institutionis seu divinæ voluntatis, ut Sacramentum ei administraretur sine tali onere; & censetur rationabiliter id exigere: ergo Confessarius, apponens illud onus, facit ei veram injuriam; sicut si noller absolvi Sacramentum administrare, quando pœnitens haberet jus ad illam administrationem.

Quod Aliqui aliis verbis explicant dicentes: Confessarius ratione impliciti pacti obligatur, ad non revelandum secretum, quando non fuerit necesse, undecumque id oriatur: in casu autem non est necessitas revelandi, immo nec facultas, ratione Sacramenti; adeoque & pactum generale secreti vim retinet, & dignus manet pœnitens, ut alter stet sibi promissis, manentibus, rationabilibus pacti conditionibus.

Contrarium docet Vasquez q. 93. art. 4. dub. 1. n. 14. dicens, posse contingere, quòd pœnitens revelare secretum, sit tantum peccatum facti legit.

33.
Deus potest
dispensare
in fornicatione aut
pollutione;

ut etiam in
sigillo,

34.
Præceptum
positivum
sigilli habetur
in Traditione
Ecclesiæ, &
sensu fidelium
Suarez.

Herincx.

legii & non iniustitiæ, ut quando aliquis pœnitens, considerat tantum ratione naturali, & convictum humano, indignus esset, cui secretum servaretur, ut si vellet aliquem occidere, nec desistere vellet à proposito. Ita Vasquez. Sed tu tene priorem sententiam, quam probabilem vocat Suarez supra n. 14. probabiliorem Lugo supra n. 16. veriolem Herincx supra n. 7.

Cætèrum hæc obligatio iniustitiæ, ratione pacti; uti & altera, non infamandi proximum, subsinde tantum est venialis, quando videlicet res revelata cedit in leve detrimentum famæ, aut revelationis secreti, estdè directè revelatio peccati semper sit gravissimum sacrilegium contra religionem (nisi excuset indeliberatio) quantumvis peccatum revelatum sit leve, ut infra videbimus.

Bene autem notant DD. tantum esse unicam sacrilegium; quia præceptum divinum, inquit Suarez supra n. 13. intrinsecum est ipsi Sacramento, & licet non esset, sed à Christo Domino superadditum, constituit tamen actum in eadem virtute seu materia religionis, & sub eadem ratione illum præcipit, idemque est de præcepto Ecclesiastico: nam sola multiplicatio præceptorum non sufficit ad diversitatem maliciarum, quando materia & motivum virtutis eadem sunt, ut nos alibi docuimus.

Itaque revelatio sigilli triplicem potest habere malitiam mortalem; primam sacrilegii, secundam iniustitiæ ratione impliciti pacti, & tertiam detractionis: quia autem, ut statim dixi, secunda & tertia malitia aliquando solum est venialis, v. g. quando quis revelaret verbum otiosum aut jocosum mendacium; ideo dum est mortalis, specialiter explicanda venit in Confessione, ut constat ex alibi dictis.

Obijciunt hîc Aliqui cap. 5. Conc. Carthag. VII. (& habetur cap. Placuit. 9. q. 2.) ubi supponi videtur, Episcopum posse aliquando licitè dicere, quod solum in Confessione audivit. Ita Suarez, & post ipsum Lugo, Arriaga & Dicastillo.

Ego autem nihil simile invenio in isto capite, Placuit, quod signum est, illos Auctores, saltem tres posteriores, non inspexisse Decretum Gratiani propriis oculis, sed ex Suario exscripsisse; non enim est verisimile tres diversos Typographos vel Amanuenses in eadem præcisè citatione errasse.

Quod autem error sit, liquidò patet ex verbis textûs, quæ sic sonant: Placuit, ut deinceps nulli Sacerdotum liceat quemlibet commissum alteri Sacerdoti recipere ad pœnitentiam sine ejus consensu, cui prius se commisit, nisi per ignorantiam illius, cui pœnitens prius confessus est. Qui verd contra hæc statuta facere presumpserit, gradus sui periculo subiacet. Ita Urbanus Papa. In quibus verbis nulla fit mentio revelationis alicujus peccati.

Interim subscribo verba Conc. Carthag.

loco supra citato: Item placuit, ut si quando Episcopus dicit, aliquem sibi soli proprium crimen fuisse confessum, atque ille neget: non putet ad injuriam suam Episcopus pertinere, quod illi soli non creditur: & si scrupulo propria conscientia, se dicit neganti nolle communicare, quamdiu excommunicato non communicaverit suus Episcopus, eidem Episcopo ab aliis non communicetur Episcopis, ut magis caveat Episcopus, ne dicat in quemquam, quod aliis documentis convincere non potest.

Sed facillè responderetur; ly Confessum, non importare Confessionem sacramentalem, de qua ibi minimè tractatur; sed aliam externam confessionem, factam soli Episcopo interroganti.

Consimiliter cum Scoto 4. dist. 21. q. 2. n. 24. intelligo, quod habetur cap. Cum non ab homine 14. de Sent. Excom. A communione illius, qui pro sacrilega manu iniectione in Clericum in edictum excommunicationis incidit, licet denuntiatus non sit, debes abstinere: nisi forte id tibi soli pateret: in quo casu ipsum privatim tantummodo evitabis, quamdiu ab Ecclesia idetur: ut saltem verecundie rubore suffusus, pro latentis excessu satisfacere compellatur.

Intelligo, inquam, de cognitione privata extra Sacramentum. Dico, inquit Scotus, quod capitulum illud non loquitur expresse (neque implicitè) de illo, qui novit per Confessionem aliquem esse excommunicatum, nec etiam per viam secreti sibi commissi; sed privatim, id est, sic se scit, quod communitas nescit, vel credit communitatem nescire, & sic privatim sciens, debet privatim vitare. Nec mirum est, quia non est debitor illi alteri, id est, istius tanquam secreti.

Sed si sciret (interrogat Doctor) per viam Confessionis tantum, quid faceret? Respondeo... si potest per aliam viam vitare eum, quam vitare prodero excommunicationem eius, debet vitare: sin autem, non solum non debet, immo non licet vitare: quia talis vitatio est de iure positivo Ecclesiastico tantum; non prodero autem tenetur ille de lege nature, & de iure positivo divino, & Ecclesiastico. Quando autem præcepta videntur esse contraria, illud, quod est superius, magis obligat, & ideo firmitus est servandum, nec servans illud, & præmittens aliud, peccat: quia nullus ex lege divina, & Ecclesiastica est perplexus.

Obijciunt præterea Conc. Moguntinum, in quo cap. 10. & 21. significatur olim fuisse in usu, ut juxta prudens arbitrium Confessoris quædam peccata in Confessione audita tacerentur, alia in publicum proferrentur. Ita Suarius supra, Lugo, Arriaga & Dicastillo.

Ast rursum hîc error in citatione; nam cap. 10. solum tractatur de Decimis dandis, & in quatuor portiones dividendis: in cap. autem 21. decernitur pœnitentia imponenda mulieribus, quæ partus suos necant. Igitur loco cap. 21. citandum erat cap. 31. in quo agitur de modo dandæ pœnitentiæ, & inter cætera dicitur: Discretio servanda est inter pœnitentes

39. Responsio.

Scotus.

40. Quomodo intelligendum c. 14. de Sent. Excom. ex Scoto.

41. Obiectio ex Conc. Mogunt.

37. Obligatio iniustitiæ subsinde solum est venialis.

Revelatio sigilli triplicem potest habere malitiam mortalem.

38. Obiectio ex Conc. Carthag. 7.

entes, qui publicè & qui abscondè pœnitere debeant. Nam qui publicè peccat, oportet ut publicâ multetur pœnitentiâ, & secundùm ordinem Canonum pro merito suo & excommunicetur & reconcilietur.

42.
Solvitur.

Sed hæc verba parùm, aut nihil faciunt ad propositum; non enim loquuntur de revelatione aliqua faciendâ à Confessore, de qua sola hîc disputamus, sed potiùs de revelatione faciendâ per ipsùm pœnitentem, qui debebat publicam pœnitentiam agere pro publicis peccatis, quod non esse contra sigillum Confessionis, alio loco fusiùs probavimus.

Aliæ objectiones tangunt difficultates in sequentibus explicandas, quarum princeps erit; ex qua Confessione oriatur sigillum, an etiam ex inchoata dumtaxat, aut sacrilega. Pro responsione ponitur

CONCLUSIO II.

Sigillum oritur ex omni Confessione, quam Pœnitens prudenter vult esse sacramentalem; etiam solùm inchoata vel sacrilega, sive defectu doloris in confitente, sive Sacerdotii, vel jurisdictionis in absolvente. Non oritur ex ea, in qua peccatum solùm narratur ab irridente Confessarium, aut ad peccatum pelliciarum, vel etiam causâ consilii, ad Confessionem non necessariam.

43.
Probat 2.
pars Con-
clus.

PRIMA pars probatur; quia hæc obligatio oritur ex reverentia debita Sacramento Pœnitentiæ, ne alioquin fiat odiosum, & pœnitentes meritò retrahantur ab ejus frequentatione: ergo oritur ex omni Confessione, quam pœnitens prudenter vult esse sacramentalem, id est, ex omni narratione peccatorum, facta intuitu Sacramenti, sive, cum intentione nunc vel postea recipiendi Absolutionem: nam aliàs, sicut mox dixi, Sacramentum fieret odiosum, & homines meritò retraherentur ab ejus frequentatione.

Quis enim pœnitens auderet confiteri, si Confessarius quoties justè differret, aut simpliciter negaret Absolutionem, propter indispositionem, vel aliam causam, non teneretur sigillo? Nonne hoc iudicium fit cum potestate absolvendi, & ligandi, juxta merita causæ? Ergo notitia causæ, quæ debet præcedere, committitur sub eodem secreto, sive debeat

Iudex absolvere, sive ligare. Hic est communis sensus totius Ecclesiæ.

Sufficit ergo, quod pœnitens venit ad Confessorem, tamquam ad Iudicem in illo foro, ut iudicet de illius dispositione, & dirigat eum in ordine ad id, quod existimat necessarium, ut possit aliquando Absolutionem obtinere. Unde oportet, ut ex parte Confessionis velit aliquo modo facere id, quod Christus præcepit.

Quæ intentio colligitur à posteriori, si graviter mentiendi, putet se committere sacrilegium contra veritatem & fidelitatem, ac contra integritatem Confessionis debitam. Ideo quippe hoc putat, quia apprehendit illam Confessionem, tamquam à Christo institutam, & ex parte sua sacramentalem, licet ob voluntariam indispositionem; non possit compleri per validam Absolutionem.

Unde recipienda est huiusmodi Confessio, argum. c. 5. de Pœnit. & remiss. sequentis tenoris: Quidam ad Confessionem de criminibus veniunt, & quàmvis confiteri velint, se tamen afferunt abstinere non posse: Consultationi tua taliter respondemus, quod eorum Confessionem recipere debes, & eis de criminibus consilium exhibere: quia licet non sit vera huiusmodi pœnitentia, admittenda est tamen eorum Confessio, & crebris & salubribus monitis pœnitentia indicenda. Non est ergo dubitandum, quin ex tali Confessione oriatur obligatio sigilli, etsi etiam spontè non faceret Confessionem integram; quia saltem est Confessio inchoata.

Et sanè in aliis Confessionibus, quæ sunt à legitimè dispositis, ut oriatur sigillum, non est necessarium expectare finem Sacramenti. Ac proinde non oportet, ut habeat pœnitens firmum propositum recipiendi tunc Absolutionem, si Confessarius iudicaverit eum dispositum; sed potest velle inchoare Confessionem, perficiendam tempore magis opportuno.

Non tamen valet, si quis, postquam dixit quod voluit, adjungat: Pro nunc non curo de Absolutione, volo illam ad aliud tempus remittere; talis enim ab initio non videtur habuisse animum Absolutionis, sed solùm in fraudem necessitatis, ut liberius aliqua diceret, quæ factis non debet ipsi patrocinari. Interim valde periculosum foret, aliquid revelare; quia possit alter tunc dicere, se id solùm in Confessione manifestasse, & quis contrarium posset probare?

Et aliunde intentio, vel non intentio Absolutionis, cum sit interna, aliquando non facile cognoscitur, aut cognosci potest exteriori à Confessario; & ideo sileat, nisi moraliter certus sit; cum in re dubia semper iudicandum sit in favorem Confessionis, & pœnitentis, qui tamdiu, quam non probatur omnino fictus, præsumitur bono animo accedere, id est, animo non impediendi Absolutionem, si Confessarius

rius absolvendum iudicet, aut certe absque animo contrario, quod videtur sufficere, ut oriatur obligatio.

46. Sed nunquid quæ penitentis, eadem est ratio Confessarii, ut & ipse debeat habere animum absolvendi, aut certe non habere animum contrarium? Certum est apud Omnes, Confessarium, si decipiat penitentem, ostendens exterius animum absolvendi, quem interior non habet, haud ideo vitare obligationem sigilli; quia aliàs (inquit Suarez Disp. 33. Sect. 3. n. 5.) possent Sacerdotes decipere penitentes, & ideo non obligari, quod est & contra iustitiam, quia nemini debet dolus patrocinari, & contra bonum Confessionis: inde enim & onerosa & formidanda fieret.

Item; quia licet Sacerdos in principio non habeat intentionem absolvendi seu perficiendi Sacramentum, nihilominus Confessio sacramentalis est; cuius signum erit, quia si in decursu Confessionis mutet intentionem, & tandem verè absolvat, perficiet Sacramentum. Ita hic Auctor & Alii communiter.

At verò (prosequitur Suarez) si à principio dicat Sacerdos, se nolle audire Confessionem, quidquid penitens conetur & velit eum obligare, non poterit obligationem sigilli inducere: quia non potest invitum cogere, ut sacramentaliter audiat. Et hoc modo voluntas audiendi Confessionem est necessaria ex parte Sacerdotis ad obligationem sigilli, si ve habeat intentionem absolvendi, si ve non, ut ostensum est. Hec ille.

47. Sed contra facit; quòd est à principio contradixisset, equidem mutata intentione in decursu Confessionis, posset sine nova Confessione verè absolvere, & perficere Sacramentum; ergo prior Confessio fuit sacramentalis.

Et certe ita est (inquit Lugo disp. 23. n. 44.) quòd ad audiendam Confessionem non prærequiritur consensus Confessarii: nam si ipso nihil tale cogitante, aliquis moribundus occurrat ei & dicat: *Pater, ego me accuso de tali peccato; absolve me*, illa certè erit Confessio sacramentalis, & poterit eum absolvere: quia in Iudice, ad iudicandum; non prærequiritur intentio audiendi accusationem; sed sufficit eam, & legitimas probationes audisse, etiam absque intentione, ut posset proferre sententiam, ad quam requiritur intentio.

48. Quàmvis ergo Sacerdos dicat, se nolle audire Confessionem; si tamen eam etiam invitus audit, illa Confessio sufficere ad absolvendum intentione mutata absque nova Confessione: ergo illa Confessio, quantum est de se; sufficit ad Sacramentum conficiendum, atque adeò afferret obligationem sigilli, licet fortasse non afferat obligationem illam secreti naturalis, quæ oritur ex pacto explicito vel implicito, cum non potuerit invitus & reluctans obligari aliquo modo ex pacto etiam implicito. Hæc ille Eminens.

Quem impugnat Arriaga disp. 45. n. 22. dicens: Quando Sacerdos ante inchoatam Confessionem protestatur, se nolle audire Confessionem, & hoc inculcat penitenti, profectò jam penitens non inchoat bonâ fide, sed malâ; quia vult confiteri, non accipiendo Absolutionem, aut ab invito eam extorquendo, cum audiat Sacerdotem dicentem, se nolle eum audire; jam ergo intendit Sacramentum, quale Christus non instituit, nempe sine intentione Absolutionis, aut cum ea violentè data: ergo non habet jus ad illud secretum non magis, quàm si ipse ab initio fuisset confessus, nullum habens animum accipiendi Absolutionem.

49. Respondeo pro Lugo; tali casu penitens inchoat Confessionem bonâ fide; quia vult confiteri accipiendo Absolutionem, saltem ab invito eam extorquendò; scit quippe ministrum, si velit, posse mutare suam intentionem, & validè absolvere; quàm mutationem utique intendit: ergo intendit Sacramentum, quale Christus instituit, id est, Absolutionem simpliciter voluntariam, estò ab invito secundum quid, vi aut fraude, vel importunis precibus extortam: ergo habet jus ad illud secretum magis, quàm si ipse ab initio fuisset confessus, nullum habens animum accipiendi Absolutionem; tantum, inquam, habet jus, ac si Sacerdos ab initio non contradixisset, intus tamen habens animum non absolvendi.

50. Dices cum Arriaga supra; etiam post dicta omnia peccata, absque intentione accipiendæ Absolutionis, potest intentionem illam mutare, & concepto dolore validè absolvi, maxime si forte inculpabiliter putat, se non teneri dicere illum malum animum, quo accessit; tunc enim, nihil penitus foris ostendendo, potest efficere validam Confessionem: ergo si illa possibilitas mutationis animi sufficit pro Confessario, sufficit & pro penitente. Ergo ex simplici narratione peccatorum coram Sacerdote, etiam cum animo non accipiendi Absolutionem, sed potius eam deridendi; oriatur obligatio sigilli, quod est contra secundam partem Conclusionis.

51. Respondeo N. Conseq. Rationem disparitatis do; quia, secundum jam dicta, & communem sententiam, si Confessarius exterius non manifestet suam contrariam voluntatem, Confessio est sacramentalis, etsi à parte rei Confessarius nolit absolvere; & tamen Confessarius bonâ fide existimaret, penitentem confiteri in ordine ad Absolutionem, ac ipse haberet voluntatem absolvendi, si tamen à parte rei penitens non intendat Absolutionem, non est Confessio sacramentalis: ergo quòd aliqua Confessio sit sacramentalis, vel non sacramentalis in ordine ad sigillum, magis pendet ab actuali voluntate penitentis, quàm Confessarii: ergo licet sufficiat possibilitas mutationis animi pro Confessario, non bene

quem impugnat Arriaga.

49. Responso Auctoris pro Lugo.

50. Objectio est Arriaga.

51. solvitur.

bene inferitur; ergo sufficit etiam pro pœnitente.

§ 1. *Signillum magis pœnitentis, quam Confessarii, & quare.*
 Nam pœnitens est, qui confitetur sacramentaliter; ergo in ipso requiritur actualis voluntas Absolutionis, quæ esse non potest, nisi saltem apprehendatur possibilis voluntas Absolutionis in Confessario; & hæc sufficit, ut pœnitens actus velit confiteri in ordine ad obtinendam Absolutionem.

Unde oritur signillum ex illa Confessione, non solum postquam Confessarius mutavit suam voluntatem, sed etiam ante illam mutationem, ita ut tamen Confessarius non mutet suam voluntatem, sed persistat in neganda Absolutione, equidem teneatur peccata pœnitentis celare; non tantum ex obligatione secreti naturalis, sed etiam secreti sacramentalis; quia reverà illa Confessio fuit sacramentalis.

At verò Omnes docent, ante mutationem voluntatis pœnitentis, narrationem illam peccatorum minimè esse Confessionem sacramentalem; ac proinde nullam ex eo oriri obligationem secreti sacramentalis: an autem per mutationem voluntatis fiat sacramentalis, alibi latius tractavimus. Vide disp. 7. sect. 4. concl. 4. & 5. Ergo satis magna disparitas inter illos duos casus, ut non valeat argumentum ab uno ad alterum, quasi in utroque sufficiat possibilis mutatio voluntatis, ut ante mutationem Confessio censetur sacramentalis.

§ 2. *Ut Confessio sit sacramentalis, sufficit aliquando sola apprehensio possibilis voluntatis absolvendi.*
 Cæterum, quod plus est, etiam sola apprehensio possibilis voluntatis absolvendi, est à parte rei possibilis non sit, potest subinde sufficere ad hoc, ut Confessio facta cum animo obtinendi Absolutionem, censi debeat sacramentalis, & per consequens inducere obligationem sigilli: v. g. quando pœnitens putat bonâ fide se confiteri vero Sacerdoti, aut Sacerdoti habenti jurisdictionem, cum tamen non sit verus Sacerdos, aut non habeat veram jurisdictionem. Quæ est communis sententia, & ratio est eadem, quæ supra in principio Conclusionis; quia alioquin fieret injuria Sacramento & pœnitenti: nam licentia revelandi in tali casu peccata confessa, redderet Sacramentum odiosum, & tolleretur libertatem confitendi.

Tenetur sigillo, qui finxit se Sacerdotem.
 Confirmatur ab Arriaga supra n. 20. quia si tenentur alii, qui casu audiunt Confessionem, est non sint Sacerdotes, nec ad ipsos accedat pœnitens; à fortiori tenebitur hic, qui se finxit Sacerdotem, & quasi in foro externo Confessionem audivit; & ratione ipsius delicti dici potest majorem obligationem contraxisse. Hæc ille.

§ 3. *Sotus citatur pro opposita sententia.*
 Sed respondere posset Sotus (qui citatur pro sententia opposita) quod in uno casu notitia oriatur ex Confessione, quæ ab omnibus admittitur sacramentalis; in alio autem casu dubitetur, an sit Confessio sacramentalis; & quamvis communior sententia affirmet, tamen

qui secum negaret, difficulter posse convinci. Alioquin cur etiam non oritur signillum ex Confessione, quæ scienter fit laico, aut Sacerdoti non habenti jurisdictionem, quando pœnitens ex ignorantia invincibili putat, eos valde posse absolvere, & eo fine confitetur, ut absolvetur?

Respondet Suarez disp. 33. sect. 2. n. 2. ille est error operantis, procedens non ex deceptione personæ audientis, sed ex ignorantia juris, & ideo nullam alteri imponit obligationem, quæ ex re ipsa non oriatur.

Contrà; etiam in priori casu potest esse error operantis, procedens non ex deceptione personæ audientis, v. g. quando Confessarius bonâ fide putat se esse Sacerdotem, aut habere jurisdictionem; & licet procedat semper ex ignorantia facti, non juris, quid tum? Quæritur quidem, quare potius ignorantia juris tollat obligationem sigilli, quam ignorantia facti; cum in utroque casu pœnitens intendat Absolutionem sacramentalem.

Respondet Lugo supra n. 42. quia in uno casu pœnitens apprehendit Confessionem & Absolutionem veram, quam Christus instituit, scilicet Confessionem factam Sacerdoti, habenti potestatem & jurisdictionem legitimam, licet erret, putans esse Sacerdotem, vel habere jurisdictionem, qui vel Sacerdos non est, vel caret jurisdictione. In alio autem casu non intendit nec apprehendit verum Sacramentum, & Absolutionem à Christo institutam; sed aliam fictam, quam ipse ex suo errore sibi fingit. Iam autem Christus annexit privilegium sigilli non ficto Sacramento, sed à se instituto. Sicut si aliquis ex errore putaret Confessionem factam coram imagine Crucifixi esse sacramentalem, ille, qui eum audiret, non teneretur ad sigillum, cum illa nullo modo sit Confessio sacramentalis à Christo instituta. Hæc ille.

Sed, dicit aliquis; ubi Christus annexit privilegium sigilli Sacramento, à se instituto, non lùm apprehenso? Hoc enim est, quod negat Sotus, & non satis evincitur illo argumento Lagonis. Quo ergo?

Respondetur; quia certum est, oriri obligationem ex Confessione facta sine dolore debito, aut debita integritate, & tamen dolor & integritas tam essentialiter requiruntur ad Sacramentum à Christo institutum, quam minister, id est, Sacerdos cum legitima jurisdictione.

Contrà; ergo sicut ex Confessione, scienter facta sine debito dolore, oritur signillum, etiam idem signillum oriatur ex Confessione, facta scienter Sacerdoti, non habenti jurisdictionem. Quæ enim ratio disparitatis? Nam in utroque casu fingitur Sacramentum. Itaque difficile est assignare rationem disparitatis inter illos duos casus; & ideo, quidquid sit de veritate speculativa, in praxi consultius est (inquit Dicitur)

disp. 12. n. 30. in fine) sigilli secretum agnoscere, & servare etiam in hoc casu.

Hoc verè dixit Dicastillo; sed perperam citat Præpositum, tamquam reclamantem sententiæ Lugonis, cum in terminis eam doceat q. 11. de pœnit. n. 22. ibi: Aliter dicendum de eo, qui scienter confitetur non Sacerdoti, putans ministrum hujus Sacramenti non necessariò debere esse Sacerdotem; quia talis errat in jure, & formali conditione ministri, neque ejus Confessio prudenti æstimatione censeretur sacramentalis, & ex eo, quòd tali casu aliquis non obligetur sigillo Confessionis, ea non potest merito reddi odiosa. Ita hic Auctor.

Meliùs citasset Dicastillo Navar. in Manuali cap. 8. n. 7. ubi generaliter docet, non solum Sacerdotem, sed etiam laicum, cui propter aliquam necessitatem fit Confessio, obligari sigillo Confessionis. Hoc certum est apud Omnes, si non oriatur obligatio sigilli ex hujusmodi Confessionibus, saltem oriri strictissimum aliàs secretum naturale.

Item certum est (ut progrediamur ad secundam partem Conclusionis) non oriri obligationem sigilli ex Confessione, seu narratione peccatorum, factâ animo irridendi Confessarium, aut ipsum Sacramentum, vel intentione Confessarium ad peccatum pelliciendi. Ratio patet ex dictis; quia non est Confessio sacramentalis, utpote facta sine animo accipiendi Absolutionem, id est, accusandi se coram Iudice, à Christo instituto, ut ab illo vel absolvatur, vel curetur seu juvetur eo modo, quo ipse judicaverit expedire; immo potius cum animo opposito.

Hujus rei exemplum affert Sotus 4. dist. 18. q. 4. a. 5. dicens: Cardinalis quidam, qui conspirationem in Pontificem moliebatur, confessus est alteri ejusdem ordinis Domino, & quidem sacramentaliter, sed tamen eâ intentione, ut eum in suam conjurationem traheret. Postea verò per aliam viam re compertâ, Cardinalis, qui Confessionem audierat, de hoc accusatus fuit, quòd rem non protinus detegisset, immo ob id fuit pecuniâ mulctatus; & nisi ignorantiam sibi obtendisset, acriùs fuisset punitus.

Nec refert; quòd confitens protestetur, se loqui sub sigillo; quia ab ipsius voluntate non dependet sigillum, sed ex institutione Christi, qui soli Absolutioni annexit illud, non quòd Absolutio necessariò debeat sequi, ut patet ex dictis; sed quòd peccata debeant dici cum aliquo saltem ordine ad illam, ut jam explicatum est. In his autem casibus dicuntur sine ullo tali ordine, immo potius cum ordine opposito.

Alioquin quoties aliquis loqueretur cum Sacerdote de peccatis suis, posset velle imponere obligationem sigilli, quod nemo dixerit; estò etiam id fieret petendi consilii causâ, dummodo illud consilium non sit necessarium ad Con-

fessionem, neque in ordine ad Confessionem petatur.

Quod addo; quia si foret necessarium ad Confessionem, & in ordine ad Absolutionem peteretur, existimarem talem consiliarium obligari sigillo Confessionis, ut edico Conclus. sequenti, quæ talis est:

CONCLUSIO III.

Sigillo Confessionis obligantur Confessarius, Interpres, Internuntius, Consiliarius, & Prælati, à quo justè petitur venia absolvendi à reservatis; immo quicumque per Confessarium justè vel injustè, aut casu transiens, vel malitiosè auscultans, venit in notitiam peccatorum; secùs qui absque necessitate audiunt ex libera voluntate pœnitentis, v. g. publicè confitentis, vel peccata sua in charta describentis.

Hæc Conclusio agit de illis personis, quæ obligantur sigillo Confessionis. Atque in primis, Confessarium eo obligari extra dubium est; nam respectu ipsius Confessio propriissimè dicitur sacramentalis, utpote, qui potest sacramentaliter absolvere à peccatis.

De Interprete & Internuntio aliqua occurrat difficultas; tum, quia non habent Claves, neque sunt instrumentum Christi in illo actu, sed organum pœnitentis; tum, quia pœnitens non tenetur illo modo confiteri: ergo non est, cur obliget tam rigorosè Interpretem aut Internuntium, sed sufficiet naturale secretum.

Ita docet Cajet. verb. Confessio condit. 11. ibi: Verum adverte hic perspicaciter duo: Primò quoad Confessionem per Interpretem, quòd licet in casu, quo non propria lingua intelligitur, possit fieri Confessio per Interpretem: non tamen tenetur aliquis ad hunc modum confitendi; quia non tenetur nisi Sacerdoti confiteri per seipsum, & tantò minùs, quantò Interpres, cum non se teneat ex parte Sacerdotis, cui ut Deo peccata revelantur, sed ex parte pœnitentis, ex cujus ore loquitur, non tenetur sigillo Confessionis propriè dicto, sed sigillo fidelitatis tenere secreta confitentis peccata. Hæc ille.

Idem docet Sotus 4. dist. 18. q. 4. a. 5. Conclus. 4. ubi in primis dicit, dum alia & solus persona

atque

Dicastillo

Navar.

57.

Non videtur

sigillum ex

Confessione

que si non

irridendi

Confessarium

58.

Operatur

obligationem

59. Confessarius tenetur sigillo.

An etiam Interpres.

Negant Cæj.

60.

persona præter Confessarium Confessionem participat, quàmvis propriè loquendo sigillum Confessionis non habeat. Sigillum enim Confessionis insequitur Clavem scientiæ: ob id enim quòd Sacerdos Clavi scientiæ pollet ad cognoscendum peccatum in Sacramento, sigillum quo tenetur eandem Confessionem celare, fit ei sacrum, & sacrâ fide inviolabile, & dum illud rumpit, fit sacrilegus, putâ sacri violator. Sæculares verò non habent eandem Clavem scientiæ, & ideo neque sigillum eis est sacrum; atque aded nec subduntur pœnis juris, tamquàm sacrilegi, si illud referent; nihilominus aliquid ejusdem sigilli participant; atque aded arctiori vinculo tenentur Confessionem illam celare, quàm si, sub alia quacumque secreti fide, extra Confessionem illa novissent.

Per hoc respondetur ad sigillum, quod tenetur Interpres Confessionis servare: jam enim diximus, illud non esse sacrum, sicut in Sacerdote; quia illa Confessio non est necessaria, licet magnum afferat secreti vinculum. Et idem dicendum, si quis confiteretur laico. Si autem quis confiteretur per Internuntium, peccaret quidem mortaliter Internuntius revelans, non tamen tam graviter quàm Interpres, quia illa Confessio non est valida, sed per imprudentiam confitentis facta. Hucusque Sotus.

61. **Affirmat Scotus,**
At verò Scotus 4. dist. 17. q. 1. n. 31. sic ait: *Sed primum non videtur necessarium: quia forum iste ex natura sua est secretissimum: ergo non tenetur aliquis ad istum forum ut aliquo modo publicus; sed licet Interpres velit celare, & teneatur celare sicut Sacerdos &c.*

Ergo, secundum Scotum, licet Confessio per Interpretem non sit necessaria; equidem Interpres tenetur celare peccata, sicut Sacerdos; ergo eodem sigillo obligatur. Ita communiter Doctores, quos citat & sequitur Suarez Disp. 33. Sect. 4. n. 4.

62. **Occurritur objectioni.**

Ratio est; quia hæc obligatio secreti manat ex eodem præcepto divino, cujus signum est, tum quòd præcipuè imponitur propter Sacramentum ipsum; tum etiam, quia violatio talis secreti non solum est injustitia, sed etiam sacrilegium. Unde Interpres non solum est instrumentum pœnitentis, sed etiam Sacerdotis: nam sicut alter per illum loquitur, ita etiam suo modo Sacerdos per illum audit, ideoque participat secretum ejus.

Nec refert, quòd pœnitens non teneatur illo modo confiteri; quia etiam non tenemur venialia confiteri: & nihilominus directè cadunt sub sigillo. Unde constat idem dicendum esse de Internuntio; nam est eadem ratio. Hæc ille.

Sed meo judicio, quòd venialia directè cadunt sub sigillo; tamen non sit necessitas ea

confitendi, solum probat obligationem Confessarii, qui per Interpretem audit Confessionem, quam nemo hæctenus negavit. Ergo etiam obligatur ipse Interpres, postea aliquis negare Consequentiam; quia respectu ipsius non est Confessio sacramentalis.

Respondeo; sufficit quòd sit Confessio sacramentalis respectu Sacerdotis: hoc ipso enim illa notitia datur Interpreti in ordine ad Clavem, sive in ordine ad Absolutionem sacramentalem non tantum remotè, sed factis proximè; datur quippe, ut per Interpretem pœnitens sacramentaliter confiteatur: ergo nulla est ratio, quare illud secretum naturale, quòd indubiè ibi reperitur, nequeat etiam appellari secretum sacrum, utpote per se ordinatum ad rem sacram, id est, ad usum Sacramenti Pœnitentiæ, qui in tali casu à Deo est permissus, & pœnitens oboleretur seu impediretur, si Interpres in illo casu posset illa peccata revelare, non minus; quàm si ipse Sacerdos posset revelare.

Quàmvis ergo Sacerdos principaliter obligetur, quia ipse principaliter confitetur pœnitenti, & respectu ejus illa Confessio propriè principalissimè, ut sic loquar, est sacramentalis; ipse enim est, qui gerit vices Dei in hoc foro, & tamquam Iudex sacramentaliter eorum absolvit; equidem etiam Interpres suo modo concurrat ad hoc judicium, loquens, sicut dictum est, in persona pœnitentis, & audiens in persona Sacerdotis, & ideo minus principaliter eandem à parte rei, quàmvis non tam gravem, obligationem participat, id est, obligationem iustitiæ & religionis, in nullo prorsus casu revelandi hujusmodi peccata: nec tenetur obligatio sigilli, vel non, quævis est de nomine.

Et verò tamen non sit obligatio ita confitendi, nihilominus per talem Confessionem impleri potest præceptum divinum, ut clarè patet, quòd non potest fieri per Confessionem venialium aut iteratam mortalium: si ergo ex his Confessionibus oritur sigillum, quidni etiam ex illa, non solum in Confessario, sed etiam in Interprete? Nam etiam illa notitia datur Interpreti ad servandum præceptum Christi, per consequens debuit dari sigillum pro illa notitia.

Si dixeris; præceptum Christi non obligat ad illam Confessionem: ergo per illam non impletur præceptum Christi,

Respondeo; præceptum Christi obligat ad confitendum; sed qui confitetur per Interpretem, verè confitetur: ergo adimplet præceptum Christi; unde non tenetur postea datur oportunitate per seipsum eadem peccata confiteri; ergo signum est, quòd per priorem Confessionem adimpleverit præceptum divinum Confessionis, estò hic & nunc tale præceptum non obligaret ad illum modum Confessionis. Quæ

65. Quæ autem Interpretis, eadem est ratio Internuntii, si per illum possit fieri valida Confessio, de qua difficultate alibi egimus. Et eadem potest esse ratio de Nuntio, per quem petitur facultas à Superiore ad Absolutionem à peccato reservato, ut infra videbimus; quia & illa notitia ordinatur, & datur intuitu Sacramenti.

Ex quo patet; malè facere, qui plures pueros doli capaces, vel de quibus dubitatur, an sint tales, simul faciunt confiteri. Primò, quia Sacramento utuntur ad jocum. Secundò, quia periculum sigilli, quod pueri, audientes mutua peccata, non apprehendunt, & prorsùs ignorant. Et tertio, quia cap. *Omnia uniusque sexus* 12. de Pœnit. & remiss. scriptum est: *Omnia sua solus peccata saltem semel in anno fideliter confiteatur proprio Sacerdoti.* Isti autem pueri non confitentur soli; id est, secretò apud solum Confessarium, sed magis publicè apud Confessarium & alios pueros simul confitentes. Hæc ergo consuetudo, (quæ veriùs dicitur corruptela) si forte alicubi invaluerit, penitus est abolenda.

66. Sed quid, si Confessarius indigeat consilio alicujus Doctoris, ut debite hic & nunc fungatur suo officio, sibi hujusmodi Consiliarius adhibitus de licentia pœnitentis, obligatur eodem sigillo, quò Confessarius?

Affirmat Conclusio, quæ est Suarii supra n. 6. & Aliorum, quos vide apud Dianam part. 2. tract. 1. Miscell. resol. 14. ipse autem putat oppositam sententiam esse probabiliorè, pro qua citat Vasquez q. 93. a. 4. dub. 2. n. 10. & alios. Probat autem; quia Consiliarius iste accipit notitiam peccatorum non ab ipsa Confessione, quasi sigillatam, sed ab ipso pœnitente, ac si ipse referret (quia idem est, si de consensu illius referat Sacerdos) jam verò non novit ex Confessione pœnitentis, sed relatione factà extra Confessionem ab ipso pœnitente, vel à Sacerdote de consensu illius, quod idem est, ac si ipse referret; quod verò ita refertur, nec in Confessione, neque ex Confessione refertur. Ergo non oritur obligatio sigilli Confessionis. Ita Diana.

67. Sed propter illud argumentum non arbitror recedendum à Conclusionè, quam ego judico probabiliorè. Et ratio ejus est; quia tota notitia, quam habet Confessarius, subordinatur voluntati pœnitentis; ac proinde non potest alteri communicari, nisi cum simili subordinatione. Ergo nisi pœnitens consentiat, non poterit Consiliarius eam alteri communicare. Atqui non consentit hoc ipso, quòd dat licentiam Confessario; ergo &c.

Probo Subsumptum; quia si interrogaretur, indubiè responderet, se velle retinere obligationem sigilli, quantum fieri potest. Vel ergo absolutè non potest illa notitia dari Consiliario, cum obligatione sigilli, vel certè censetur

eo modo dari; hic enim modus, si possibilis est, maxime congruit reverentiæ Sacramenti; quod alioquin fieret odiosum pœnitenti, qui meritò poterit timere, quando habet casus aliquos perplexos, ne forte Confessarius per se sit sufficiens ad eos resolvendum, & per consequens debeat alium consulere, adeoque suum peccatum, revelare absque obligatione sigilli. Ergo reverentiæ Sacramenti planè expediens fuit, ut pœnitens posset extendere obligationem sigilli ad Consiliarium.

Dices cum Regio Disp. 9. n. 43. Christus imponens eam obligationem, solum voluit prospicere ei peccatorum narrationi, quæ necessaria est ad obtinendam sacramentalem Absolutionem; atqui nunquam ad illam præcisè est necessarium, ut Confessarius audita in Confessione alteri revelet, præsertim ita ut persona confitentis cognoscatur; ergo &c. Minor probatur; quia quòd necessarium sit aliquando, audita in Confessione, consilii vel auxilii petendi causa alteri explere sit, vel quia Confessarius dubitat, an pœnitens teneatur aliquid restituere, vel an possit imposterum sine peccato in tali vel tali statu perseverare; aut talem contractum exercere; ut liberè matrimonio, aut simile quid facere; vel demum, quia ratione casus reservati non potest eum absolvere, nisi ad hoc facultatem obtineat.

Qualicumque autem ex omnibus ejusmodi casibus possit oriri necessitas, aperiendi alteri audita in Confessione, hæc in solo postremo casu oritur aliquo modo ex vi ac institutione ipsius Confessionis, sive ut pœnitens possit directè absolvi à peccatis. In reliquis autem omnibus nullo modo inde oritur (nam pœnitens sine ulla tali revelatione potest statim absolvi, modò promittat se postea per se (quod in Confessione facere potest) vel per Confessarium, vel per alios consulturum viros doctos & eorum judicio staturum) sed oritur ex eo, quòd pœnitens imposterum teneatur vitare omnia peccata & proxima peccandi pericula.

Undè teneretur per se, vel per alios eodem modo suum statum aperire, etsi Confessio nunquam esset instituta. Quare quòd is, cui extra Confessionem talia revelantur per Confessarium non obligetur sigillo, nullo modo reddit odiosam Confessionem. Adde, hanc revelationem communiter posse sufficienter fieri, ita ut non possit colligi persona pœnitentis, & consequenter sine ullo ejus gravamine.

In postremo autem casu nunquam videtur occurrere necessitas ullo modo revelandi Confessionem. Nam si velit pœnitens, potest semper per se Superiorem adire, eique confiteri, vel committere priori Confessario, ut ita petat facultatem absolvendi à casu reservato, ut nullo modo persona confitentis possit colligi.

Ex quibus patet, nullo modo reddi onerosam Confessionem per hoc, quòd ita consultus

68. Obiectio ex Regio.

69.

non teneatur ad sigillum; quare cum sigillum solum sit impositum, ne Confessio reddatur onerosa, ratio legis ad eum casum nullo modo se extendit. Hucusque Regius.

70.
Prima res-
ponso Ar-
riaga.

Respondet Arriaga Disp. 43, n. 17. Si hæc obiectio quidquam valet, sequi, multos non teneri ad sigillum Confessionis, quos tamen teneri fatentur ipsi Adversarii; nam neque ille, qui casu esset in eodem loco Confessionis & ea peccata audiret, nec qui Confessionem scriptam inveniret, nec qui à Confessario iniquè ea narrante audiret, teneretur: quia hæc omnes narrationes non sunt instituta à Christo ad obtinendam sacramentalem Absolutionem.

Secunda.

Respondet II. posse negari, illam consultationem non esse institutam; nam Christus instituit Sacerdotes, ut prudentes ministros, ac proinde voluit, ut quando ex se non sufficienti, consulant viros prudentes. Tota ergo ea consultatio dici potest ex Christi institutione venire; ideoque debuit omnis illa notitia manere sub sigillo ad pœnitentis securitatem. Hæc ille.

Approban-
tur ab Au-
tore.

Et merito; quia si Consiliarius non teneatur sigillo, jam loquendo cum Confessario, communicat ei scientiam eorumdem peccatorum non sigillatam; ergo Confessarius sine fractione sigilli poterit illa peccata revelare, æquè ac ipse Consiliarius, & per consequens quando foret necessarium pro bono communi teneretur ea revelare, non quatenus ea novit ex Confessione, sed quatenus ea audivit à Consiliario. Ac proinde aliquo modo redditur onerosa Confessio per hoc, quod ita consultus non teneatur ad sigillum; quare cum sigillum sit impositum ne Confessio reddatur onerosa, ratio legis ad eum casum aliquo modo se extendit.

71.
Pœnitens
habet jus ut
suum statu-
m aperiat
in ipsa Con-
fessione.

Nec obstat, quod supra ait Regius; pœnitens teneretur per se vel per alios eodem modo suum statum aperire, etsi Confessio nunquam esset instituta. Non obstat, inquam, quia ut verum esset, equidem supposita institutione, habet jus, ut suum statum aperiat in ipsa Confessione, adeoque habet jus, ut Confessarius per se vel per alium in ipsa Confessione ei consulat, per consequens ut illud consilium maneat sub eodem secreto.

Alioquin longè peioris erit conditionis pœnitens, qui confitetur Confessario haud excellenter docto, qui per se non possit scire, quinam sint excellenter docti, ut sine recursum ad alium possint casus extraordinarios resolvere, reddatur procul dubio ipsi Confessio onerosa, præ aliis, qui non habent tam difficiles casus, nisi & ipse Consiliarius teneatur ad sigillum.

Cum ergo non omnes Confessarii ex vi institutionis Sacramenti debeant esse tam excellentes, ut possint per se quolibet casus resolvere, planè conveniens fuit, ut ex vi ejusdem institutionis, Consiliarius, qui supplet defectum Confessarii, ac eatenus participat suo

modo Clavem scientiæ, unam moraliter cum eo personam constituens, ministrum, inquam, habentem omnia necessaria ad hoc munus, planè, dico, conveniens fuit, in nullo quodammodo necessarium, ut participaret eandem obligationem silentii. Sicuti in aliis Tribunalibus, quando aliquis adhibetur tamquam Consiliarius cum communicatione causæ, obligatur eodem modo ad silentium, quo ipsi Iudices.

Si dixeris; Consiliarius potest esse merus laicus; ergo verè non habet Clavem scientiæ, sed tantum scientiam, quæ instruit Confessarium, ut ipse habeat Clavem scientiæ sufficientem: ex eo autem quod aliquis sit Magister Confessarii, nullo modo est Consiliarius aut participat ejus Claves.

Respondeo; Consiliarius non eo sensu complet unum ministrum cum Confessario, quasi ille verè absolveret partialiter; sed quia in ordine ad hoc Sacramentum hic & nunc perfectè administrandum concurrit, dirigendo aliquo modo, non solum dando generalia principia, ut concurrat Magister, aut concurrant libri; sed in particulari cum notitia facti, & aliquando persona, ac proinde videtur obligatus ad silentium, ad quod non potest obligari Professor aut Magister, qui tradit regulas generales in Scholis; quia ut sic non habet notitiam particularium culparum aut factorum, super quæ præcisè cadit ea obligatio sigilli.

Rursum objicis; Si pœnitens immediate confuleret virum doctum, non obligaretur hic ad secretum; ergo neque obligatur quando id facit per Confessarium.

Respondeo Neg. Conseq. Ratio disparitatis communiter assignatur; quia in primo casu illa notitia nullo modo dependet sive delinuntur ex Confessione; secus in secundo casu. Et ideo (inquit Lugo Disp. 23, n. 31.) non per se, sed per Confessarium vult pœnitens confulere Doctorem, ut tota illa notitia habeatur, & maneat sub eodem sigillo. Quæ cautela adhiberi etiam solet respectu ipsius Confessarii: quando enim aliquis vult aliquem frequenter confulere de aliqua materia, confitetur prius illi, & dicit ei sub sigillo rem ipsam, & postea dat illi silentiam, ut salvo sigillo possit cum ipso libere loqui de re illa extra Confessionem. Ecce tunc extra Confessionem consulit sapientem, & confert cum Confessario de re illa, & tamen quia non vult ei dare aliam notitiam, nisi dependenter à prima, quam habuit ex Confessione, semper manet sub sigillo: quod non esset, si ipsum absque præcedenti Confessione confulerec. Ita Emin.

Cæteroque quoties de consensu pœnitentis, Confessarius cum eo ageret de auditis in Confessione, eo ipso acciperet notitiam extra-sacramentalem, seu non sigillatam, quod est incredibile; ergo neque credibile est, talem notitiam accipere, quoties de consensu pœnitentis, potest agere de peccatis confessis cum alio

Sect. 6. De Sigillo Confessionis. Concl. 3. 283

quo tertio, consultationis gratiā; estō etiam illa consultatio non foret necessaria ad Absolutionem sacramentalem, ut patet ex casu precedenti; quāto minū, si foret necessaria, v. g. si dubitat Confessarius, an pœnitens sit sufficienter dispositus, vel an ipse habeat potestatem absolvendi, & non possit se resolvere, nisi præviā consultatione, cum declaratione peccati confessi, & personæ pœnitentis, quod quāmvīs raro contingat, equidem non est moraliter impossibile.

De cetero admittimus, sigilli obligationem positam esse ad finem Absolutionis, & non consultationis; quia tamen consultatio in casu proposito, sit ex notitia accepta in Confessione, & ejus revelatio posset homines avertere ab ipsa Confessione, ideo & notitia, habita ex consultatione de peccatis confessis, pendet ex limitatione seu voluntate pœnitentis, vel potius ex reverentia ipsius Sacramenti.

Ex his patet, quid sentiendum de eo, quod ait Regius suprà n. 45. Quāmvīs Confessarius in hac explicatione utatur aliquo modo cognitione, habita ex Confessione, cognitio tamen, quam alteri dat, non oritur propriè ex cognitione sacramentali; sed ex commissione pœnitentis, cujus ipse est instrumentum, & cognitio sacramentalis solum se habet, tamquam conditio requisita, ut Confessarius possit alteri casum explicare.

Sicut si pœnitens, quō liberius possit à Confessario dirigi, & in omnibus juvari, extra Confessionem ei diceret: *Fateor me ea omnia fecisse, quæ tibi iam ante inter confitendum narravi*; hoc ipso moraliter, sive in ordine ad actus humanos dirigendos, daret Confessario cognitionem suorum peccatorum, distinctam à sacramentali, etsi omninō ab hac dependentem & physicè eandem cum ea. Et contrā, qui extra Sacramentum narraisset Sacerdoti omnia sua peccata, postea in Confessione dicendo: *Fateor me fecisse ea omnia, quæ iam ante narravi*; daret ei sufficientem cognitionem sacramentalem.

Sicut igitur in hoc casu, Confessarius verè accipit cognitionem sacramentalem; sic in priori verè potest dici, cognoscere peccata pœnitentis, etiam extra Confessionem: & eodem omnino modo, ita consultus accipit à pœnitente cognitionem, nullo modo sacramentalem, licet dependenter ab opera Confessarii & cognitione sacramentali. Hactenus Regius.

Sed non est audiendus: quia pœnitens non dat licentiam consultandi extra Confessionem, sed in ipsa Confessione, quæ, ut suppono, nondum completa est per Absolutionem sacramentalem; & quāmvīs jam completa esset ante consultationem, & post eam daretur licentia consultandi, nisi pœnitens significet, explicitè vel implicitè, se dare aliam notitiam præter sacramentalem, dicendo: *Quæ dixi tibi*

in Confessione, iterum dico extra Confessionem, ut liberius possis consultare, non censetur pœnitens velle dare cognitionem extra Sacramentum; sed solum concedere usum cognitionis sacramentalis ad illum effectum, & non ad alium.

Hinc (contra Regium suprà n. 50.) dico; nostram sententiam nisi firmioribus rationibus. Quæ etiam (ut ibidem bene docet idem Auctor) est magis recepta, & propter reverentiam Sacramenti videtur in praxi communiter servanda. Atque ob eam reverentiam, etiam Auctores, qui oppositam tuentur, fatentur, hujusmodi Consiliarium teneti strictius illud secretum servare; quàm qui illud quācumque aliā viâ secretâ novisset, aut etiam se secretum servaturum promississet. Unde & communiter asserunt, nullā unquam ratione licitum esse, dictâ cognitione uti in ordine ad accusationem, vel punitionem pœnitentis; quia hoc fieret cum aliqua irreverentia Sacramenti.

Si inferas; ergo tantum est questio de nomine; Neg. Conseq. quia non dicunt hi Auctores (ut perperam ait Lugo suprà n. 24.) nullo prorsus casu revelandum esse hoc secretum; sed tantum, ut vidimus, non esse revelandum in ordine ad accusationem & punitionem pœnitentis, per quod non negant, Consiliarium posse uti illâ notitiâ ad conservandam propriam vitam, ad avertendum damnum proximi commune, aut privatam &c. dummodò id fieri possit absque accusatione, & punitione pœnitentis. Quidquid sit de mente Regii, & aliorum Auctorum, ego omnibus hujusmodi Consiliariis consulto, ut in nullo prorsus casu utantur illâ scientiâ aliter, quàm ipse Confessarius.

Sed nunquid eadem ratio Prælati, à quo petitur licentia absolvendi à casibus reservatis? Pater Coninck (inquit Arriaga suprà n. 18.) ait: Si ea licentia petatur per Confessarium ex consensu pœnitentis, esse obligationem secreti; secus si immediatè ipse pœnitens eam petat; quia tunc non est notitia ex Confessione. In hac doctrina minū consequenter hunc Auctorem discurrissè, dixi paulò antè (n. 16.) agens de Consiliario, cui Confessarius revelat peccata, nunc absolutè & breviter Respondèo: eam licentiam, etsi non sit intra Confessionem, ordinari tamen intrinsecè ad illam, idèoque debere habere eandem obligationem secreti. Hæc ille.

Et sanè (prosequitur) hic mihi videtur esse secundus defectus Consequentiarum in Coninck; nam etiam ipsa petitio per Confessarium non est actualis Confessio, nec magis ordinatur ad Confessionem, quàm dum immediatè eam pœnitens petit: in utroque enim casu est ante Confessionem; in utroque ad illam ordinatur; in utroque ipse Prælati non est auditorus Confessionem; quæ ergo, quæso, est differentia, probans magis in uno, quàm in altero debere esse sub sigillo? Ita interrogat hic Auctor.

N n z Sed

77.
Nostra sententia est magis recepta, & in praxi servanda.

Obiectio solvitur.

78.
An quæ Consiliarii eadem sit ratio Prælati, à quo petitur licentia absolvendi à reservatis?

Arriaga respondit Regium inconsequentiam.

Obiectio solvitur.

75.
Sententia Regii.

76.
Rejicitur.

79.
sed perpe-
ram, ut o-
stendit Au-
stor.

Sed tu Lector adverte, Coninck haud equidem aliam agnoscere obligationem in Prælato, à quo per pœnitentem vel Confessarium petitur licentia absolvendi à casibus reservatis, quam in Consiliario, cui vel pœnitens vel Confessarius revelat peccatum; sed prorsus eandem, ut patet ex ejus verbis, quæ subscribo.

Infertur secundò; idem dicendum esse de Superiore, à quo extra Sacramentum petitur venia absolvendi à casu reservato, quando aut pœnitens hanc per se petit, ut possit ab eo absolvi, aut quando ipse Confessario extra Confessionem dixit, ut eam facultatem peteret. Ratio est; quia in neutro casu est ullo modo Confessio sacramentalis; ex qua tamen sola sigillum oritur.

Nec enim ex eo, quòd talis petitio ordinatur ad Confessionem postea futuram, ullo modo (ut Aliqui volunt) sequitur, eam esse Confessionem inchoatam. Nam eodem modo, quando quis bonâ fide alicui amico suo narrat aliqua sua peccata, ut ab eo discat, quâ ratione ea postea debeat confiteri; ea narratio ordinatur ad Confessionem; & tamen non habet rationem Confessionis sacramentalis. Et confirmatur; quia utraque narratio potest æqualiter fieri non Sacerdoti ac Sacerdoti.

Quòd si hæc petitio facultatis absolvendi, cum explicatione personæ pœnitentis, fieret ex hujus venia per Confessarium; qui ex sola Confessione sacramentali haberet casus cognitionem; eadem esset obligatio illius Superioris, & ejus, qui à Confessario cum venia pœnitentis consultitur. Hactenus Coninck.

Idem planè asserens de tali Prælato, quòd priùs dixerat de Consiliario; nisi quòd hic clariùs distinguat inter Confessarium, qui extra Confessionem accipit licentiam petendi potestatem à Prælato, & illum, qui eam accipit in Confessione, cum tamen priùs generaliter videatur dicere, licentiam consultandi semper dari extra Confessionem, ut patet ex dictis. Igitur secundum Regium vel Consiliarium aliquando obligatur propriè dicto sigillo, vel Prælatus nunquam tenetur.

80.
Sententia
Lugonis,
Prælatus
semper te-
netur obliga-
tione sigilli.

Sententia Lugonis est, Prælatus semper teneri eadem obligatione sigilli, quâ tenetur Confessarius; quia, inquit supra n. 34. notitia illa, quâ Prælatus accipit à Confessario, semper oritur ex notitia, quam ipse in Confessione inchoata accipit à pœnitente; quare, juxta Regulam supra positam, transit cum eadem obligatione ex intentione pœnitentis. Hæc ille.

Miror Lugonem hic adferre illam Regulam, quam supra n. 25. impugnaverat dicens: Res sub naturali secreto manifestata alicui, non transit semper cum illo onere: nam si ille injustè eam deferat ad Judicem, Judex procedit ad inquirendum judicialiter; ergo nec in Confessione deberet res transire ad alios cum eodem onere. Ita Lugo.

Alii respondent ad hanc Regulam, obligationem sigilli, cum sit obligatio ex præcepto, priùs afficere personam, cui imponitur præceptum; quare non est sicut in pignore & hypotheca, quæ proximè afficit ipsam rem, & ideo non mirum si transeat cum ipsa re.

Reliqua ergo hæc Regula, unica ratio videtur esse, quam assignat Eminent. n. 35. ubi sic ait: Magis posset dubitari, quando non per Confessarium; sed per seipsum recitrit subditus ad Prælatum & petit ab eo licentiam ut absolvetur à reservato; quia ille recursus non videtur esse Confessio sacramentalis, cum non sit in ordine ad Absolutionem ab eo obtinendam, sed petitio licentiæ confitendi.

Adhuc tamen in eo casu videtur esse obligatio sigilli: quia Auctores citati (Coninck supra n. 50. & Henriquez lib. 6. c. 20. n. 3.) fatentur, tunc etiam Prælatus teneri ad secretum arctissimum; nullo unquam casu violabile: hæc autem tam stricta obligatio non potest esse solum ex iustitia aut secreto naturali; sed debet esse ex virtute Religionis propter reverentiam Sacramenti; atque adeo non dicitur à sigillo, nisi in vocibus, quatenus non potest ex Confessione immediatè; sed per ordinem ad Confessionem: Ratio autem est, quia hoc etiam necessarium est ad finem Sacramenti, cum peccatis reservatis non possit obtineri Absolutio directâ sine consensu Superioris: Ita Lugo.

Sed fallitur in eo, quòd ait; illos Auctores fateri arctissimum secretum, nullo unquam casu violabile, ut supra ostendi ex Regio, & nunc declaro ex Henriquez loco citato, ubi sic lego: Arctiori secreto quàm prædictis, & quòd propriè accedit ad sigillum, teneri Doctor criminofum agnoscent, dum illum Confessor imprudenti sermone, vel de pœnitentis licentia rogat pro consilio capiendo. Sed adhuc arctius tenetur Prælatus, à quo licentiam petit Confessor aut reus pro casu reservato; quia hic est persona Confessione necessaria & aliquo modo Confessor: aliàs Confessio fieret ordinata; quàmvis enim ad cautionem possit prædicta scientiâ uti, ob eam tamen non debet inquirere contra pœnitentem. Hæc ille. Quid clariùs dicere poterat, ut ostenderet, in aliquo casu illud secretum, quodcumque tandem sit, posse violari.

Quantum ad rationem Lugonis, ille opinio est, supposito quòd sine consensu Superioris non possit obtineri Absolutio directâ. Quod addo; quia quando Superior paratus est per se absolvere, neque adest justa causa alteri confitendi, tunc ille consensus Superioris non est necessarius ad finem Sacramenti, cum sine illo possit obtineri Absolutio directâ à peccatis reservatis; ac proinde non videtur, quomodo tunc notitia, quæ datur Superiori, sit sacramentalis, cum nullo modo sit necessaria ad Sacramentum, neque ad illam possit ordinari, quandoquidem, ut suppono, Confessarius aut pœnitens

nitens sciat se injustè petere licentiam.

Et ideo in Conclusionem addidit illas voces: *A quo iuste petitur*; quia tunc saltem illa noticia est necessaria ad directam Absolutionem obtinendam, simili modo, quo noticia Confessarii: ergo sicut hæc datur sigillata, ita etiam noticia Prælati.

Ex quo facillè respondetur ad rationem Regii supra pro opposita sententia. Respondetur, inquam, narrationem peccatorum, quæ sit laico, ut pœnitens ab eo discat, quâ ratione ea postea debeat confiteri, minimè necessariam esse ad directam Absolutionem peccatorum, quia ab ipso Confessario in ipsâ Confessione possit pœnitens id discere; & aliunde nimis remotè hæc narratio ordinatur ad Absolutionem sacramentalem, cum oporteat rursùm illa peccata narrare Confessario. At verò narratio, quæ fiet Saecerdoti inferiori, tamen si pro tunc non sit sacramentalis, quia facta non Iudici; equidem obtentâ facultate absolvendi, transit in sacramentalem per hoc solum, quod pœnitens petat Absolutionem de peccatis antea narratis: ergo illa narratio non potest æqualiter fieri non Saecerdoti ac Saecerdoti.

Atque hinc patet, licet Confessio facta inferiori, non sit perfecta & completa, nihilominus esse inchoatam, & in ordine ad Absolutionem ab eodem obtinendam: habet quippe potestatem inchoatam; & potest judicare, aut sit necesse recurrere ad Superiorem. Potest etiam fieri, quod ad sit bona fides pœnitentis, existimantis eum esse legitimum Iudicem. Quidni ergo talis Confessarius obligetur sigillo? Non dubitò obligari.

Alioquin malè provisum esset pœnitentibus, qui sæpissime ignorant casus reservatos, & quamvis hos sciant, ignorant tamen, an hic vel ille Confessarius habeat potestatem absolvendi à casibus reservatis; adeoque valde onerosa & odiosa redderetur Confessio, si Confessarius in casu proposito non teneretur ad sigillum. Immo tamen pœnitens sciret Confessarium non habere potestatem absolvendi, adhuc tamen obligaretur ad sigillum; quia illa noticia datur proximè in ordine ad Absolutionem, sicuti quando confitetur per Interpretem aut Internuntium: ergo æqualem participat obligationem.

Ita expressis verbis docet Scorus 4. dist. 21. q. 2. n. 14. ubi sic lego: *Sed de cui, dicitur, quod cuilibet teneatur celare, nisi Superiori, cui in casu potest revelari. Sed rationes præmissa concludunt de Superiori, sicut de inferiori, nisi in casu, quando scilicet inferior non potest absolvere, sed recipit, ut referat Superiori, qui potest absolvere; & tunc censendum est, quod confitens sibi ut inferiori, narrat sibi ut Interpreti tantum: & tunc stat totum inter unicum actum Confessionis, in quo confitens & Superior, qui solus tunc est Confessor, sunt*

judicandus & Iudex: medius autem qui audit & refert, tantummodò est Interpres: teneatur tamen ad silentium quantum ad omnem alium ab illo, cui est Interpres.

Nec ipse solum, sed etiam Prælati, à quo pœnitens per se vel per alium petit potestatem, cum in utroque casu compareat coram Superiore, ad observandum Christi præceptum, & obtinendam Absolutionem sacramentalem ab ipso, vel ab alio, à Prælato denominando. Nam fieri potest, quod Prælati non sit Saecerdos, vel est Saecerdos sit, pœnitens tamen non teneatur ipsi confiteri, sed iuste, ut supponitur in Conclusionem; petit potestatem alteri confitendi: ergo nulla est ratio, quare tunc Prælati non teneatur sigillo Confessionis eo modo, quo teneatur, si ipse per se absolvisset.

Si dixeris; pœnitens non tenetur per se petere, sed potest petere per alium absque applicatione personæ; & ordinariè sic petitur licentia. Respondeo; aliquando non posse id fieri, quia v. g. alius renuit facere; & Superior possit non solum validè, sed etiam aliquando licitè nolle dare licentiam; nisi compareat vel nominetur pœnitens. Ergo si pœnitens vult se manifestare Superiori, habet jus ad sigillum, faciendo id, quod per se requiritur ad finem Sacramenti.

Et quoniam Consiliarius nullum habet jus, ut pœnitens coram illo compareat, aut nominetur; hinc si pœnitens per seipsum consulat, cum id per se non requiratur ad finem Sacramenti, liquet profectò, ex illa consultatione Consiliarium haud contrahere obligationem sigilli, sed tantum secreti naturalis.

Cæterum (ut progrediamur ad sequentem partem Conclusionis) quicumque per Confessarium licet injustè, aut casu transiens; vel malitiosè auscultans venit in notitiam peccatorum, tenetur sigillo Confessionis. Ita Scorus 4. dist. 21. q. 2. n. 13. ibi: *De quis, dico, quod non solum Confessor, sed & is, cui Confessor revelat licet illicitè, teneatur celare. Probatio; quia transferens aliquid in alium de facto, quod non potest licitè de iure transferri, non dat illi alteri us utendus vel transferendi istud in alteram; quia ex quo non habuit ius, non potuit ius in alium transferre, quia nemo dat, quod non habet: sed Confessor revelans non habuit ius transferendi istud in alterum: ergo si de facto transferat, alius non habet sibi ius, ulterius transferendi.*

Idem dico de illo, qui audit Confessionem consentiens, alius scilicet à Confessore. Si enim audit casualiter non peccat; tenetur tamen ad silentium: si verò dolosè, mortaliter peccat, & adhuc tenetur ad silentium.

Atque hæc est communis sententia, in praxi omnino amplectenda & sequenda; Et ratio generalis est: quia omnes illi habent notitiam sacramentalem, id est, notitiam saltem remotè acceptam ex sola Confessione sacramentali.

N n 3

Oppos-

88
Quicumque per Confessarium licet injustè, aut casu transiens, venit in notitiam peccatorum, tenetur sigillo.

87
Obiectio
Solutio

88
Quicumque per Confessarium licet injustè, aut casu transiens, venit in notitiam peccatorum, tenetur sigillo.

Probatio

84
Responsio ad rationem Regii pro opposita sententia.

85
Confessio facta inferiori non sit perfecta & completa, nihilominus esse inchoatam, & in ordine ad Absolutionem ab eodem obtinendam.

86
Ita expressis verbis docet Scorus 4. dist. 21. q. 2. n. 14. ubi sic lego: Sed de cui, dicitur, quod cuilibet teneatur celare, nisi Superiori, cui in casu potest revelari.

89. Oppositum docet Sotus 4. dist. 18. q. 4. a. 5. de illo, qui casu audit Confessionem, non se ingerendo, sed quia alter locutus est altè, tenetur. quidem etiam sub peccato mortali celare, sed non sub sacro sigillo Sacramenti. Si autem per injuriam aut fraudem sese ad audiendum ingereret; ille profectò arctissimè omnium teneretur ad sigillum, licèt non sub censuris Sacerdoti decretis; esset tamen graviter puniendus. Hæc ille.

Rejicitur.

Sed non assignat rationem disparitatis. Fatemur, gravius peccare, qui utitur scientiâ acceptâ per injuriam vel fraudem; quia tenerur ratione injustæ acceptionis, injuriam Sacramento & pœnitenti illatam reparare, quam potius auget, quando revelat peccata; sed cum ille titulus non requiratur ad obligationem sigilli, ut patet in Confessario, sed sufficiat titulus rei acceptæ, & aliunde, qui casu audit Confessionem, habeat titulum rei acceptæ, unde probatur, quod hic etiam non tenetur sacro sigillo Sacramenti?

Enimverò pœnitens nulli loquitur, ut suppono, nisi Confessario: ergo tam ille, qui sponte se ingerit, quàm qui casu audit, participat eandem notitiam cum Confessario: ergo sub eadem obligatione.

90.

Quid si alius quis ex necessitate confiteatur alio audientibus, aut per injuriam peccatum fuerit reuelatum.

Hinc si quis confiteatur audientibus aliis, quia hic & nunc aliter non potest, audientes, velint nolint, contrahunt obligationem sigilli, ne alioquin tali pœnitenti Sacramentum fiat odiosum & quasi inutile. Similiter si per injuriam crimen aliquod ex Confessione fuisset reuelatum, & jam factum publicum & notam toti civitati, per se loquendo non possent cives sibi mutuo loqui de tali peccato.

Dico: Per se loquendo, id est si reverà tota notitia in sola confessione fundetur; alioquin, ut notat Suarez Disp. 33. Sect. 4 n. 8. ex accidenti excusari possunt, vel quia in tanta hominum multitudine non potest omnibus hoc constare, vel certè quia illà occasione res patefacta est aliis modis, & comparatâ aliâ notitiâ, cessat sigillum.

91.

Alius casus.

Et quod dixi de civibus, etiam procul dubio intelligendum venit de pluribus Confessariis, quibus pœnitens idem peccatum confitetur: caveant itaque, ne sibi mutuo de illo peccato loquantur.

Eadem cautione opus est Consiliario, qui à diversis Confessariis, de eodem peccato confutur; nam ita cum utroque agere debet, ac si aliâ viâ illud non sciret, quia prior via etiam est sacramentalis, & ideo omnino debet esse secreta. Unde non potest uni dicere aliquam aliam circumstantiam, quam ab altero didicit; sed singulis respondere debet juxta ea, quæ singuli narrant. Poterit tamen dicere (inquit Lugo suprâ n. 30.) sub conditione: Si res non esset hoc modo, sed alio diverso, cum tali

circumstantia, aliter dicendum esset. Hoc verò ipsum debet cautè facere, & silvo sigillo. Ita Eminent.

Sed quid si pœnitens absque necessitate publicè multis audientibus peccata sua confiteatur, aut in chartâ describat, nunquid audientes vel legentes hujusmodi chartam tenentur sigillo?

Negat Conclusio cum communi DD. sententia, cujus ratio est: quia tali casu scitur peccatum non ex Confessione sacramentali, quæ fit soli Sacerdoti; sed ex alia Confessione, quam pœnitens instituit ad sui humiliationem; quâvis enim sit una Confessio realiter quoad pronuntiationem verborum; attamen virtualiter est multiplex, quia ordinatur ad plures ex intentione loquentis: ad plures, inquam, non in ordine ad accipiendam ab illis pluribus Absolutionem sacramentalem; nam si ita fieret, oriretur indubiè in omnibus Confessoribus, qui simul ita audiunt, obligatio sigilli; sed ad alium finem, putà, sicut statim dixi, ad humiliationem pœnitentis.

Unde licèt tali casu non posset Sacerdos, qui audit in ordine ad Absolutionem, uti illâ scientiâ extra Confessionem, quatenus sic audit; equidem, quia etiam audit, sicut alii, ad alium finem, quidni tali ratione posset uti illâ scientiâ extra Confessionem, veluti alii utuntur?

Audiamus Arriagam Disp. 45. n. 190. in fine: Fortasse, inquit, posset tunc quis judicare illam ipsam Confessionem, etiam prout factam Sacerdoti, sub his circumstantiis non esse secretam; quia eo ipso, quod pœnitens voluit alios esse presentes pro humiliatione cellis hoc jure non aliter, quàm si post Confessionem publicè dixisset Confessario: Do tibi licentiam, ut pro tuo libitu reveles totam meam Confessionem, quo casu Sacerdos loqui posset de ea Confessione ex scientiâ, quam in illa habuit, quâ jam est ablatum impedimentum. Unde in presenti meliùs etiam dicemus, Sacerdotem loqui ex scientiâ sibi factâ, cum jam sit ablata obligatio secreti per advocacionem aliorum. Hæc ille.

Sed, meo judicio, talis licentia non sufficit, ut Confessio, prout facta Sacerdoti, non debeat servari secreta; quia Christi secretum annexit Confessioni sacramentali, quod secretum non pendet à voluntate pœnitentis, ut infra videbitur: quàmvis facere possit, ut peccata confessa non debeant celari, dando aliam notitiam extra Sacramentum. Ego licèt tali casu Sacerdos posset revelare peccata confessa, non tamen propterea Confessionem, prout factam Sacerdoti, id est, Confessionem sacramentalem; sed solum prout factam aliis, quâ ratione non est sacramentalis. Unde non posset dicere: Talis pœnitens mihi confessus est hæc vel illa peccata sacramentaliter, sive in ordine.

ordine ad Absolutionem sacramentalem; licet possit dicere: Talis poenitens fecit hæc vel illa peccata, de quo plura Sect. leg.

Quantum ad Confessionem scriptam, intelligenda est Conclusio de descriptione omnino libera facta ad sui humiliationem; sicut legitur fecisse B. Ioannes Capistranus, de quo Petrus Rodolphus lib. 1. Histor. Seraph. Relig. hæc refert: *Reversus est in patriam; ubi venditis, quæ habebat, pauperibusq; distributis, rediit Perusiam fordidus & lugubribus indutus vestibus, per mediam urbem vectus asello, viarum papiracæ redemptus, in qua scripta erant sua peccata: quæ res non parvam Perusinis, qui eum in fastigio dignitatis noverant, admirationem intulit.* De tali descriptione intellecta Conclus. nullam habet difficultatem, quia æquivaleret verbis; unde eadem est utriusque ratio.

Porrò de descriptione, quæ fieret ex necessitate, v. g. si mutus non posset aliter confiteri, quàm per literas, vel memoriæ causâ, non parva est difficultas.

Malderus in particulari Tractatu de Sigillo Confessionis cap. 13, sic ait: Qui invenerit descripta poenitentis peccata, quæ literis mandavit, fortè memoriæ causâ, ut ea exactius confiteatur, tenetur sigillo, sive jam Confessio facta sit, sive adhuc faciendâ. Est communis DD. Ratio est; quia charta istius tenor, est aliquid Confessionis, & quasi Confessio scripta; ita ut æquiparari possit, chartam eo modo invenièns, illi; qui casu audit confitentem. Est etiam charta illa quasi internuntia juvenis memoriâ confitentis: itaque censetur sigillata sacro sigillo. Rectè addit Navarrus in cap. Sacerdos de Poenit. d. 6. n. 9. qui talem schedulam invenerit, si ex titulo deprehendat, contineri eâ proximi Confessionem, debere à lectione ejus abstinere. Hucusque Malderus.

Et rectè quidem, inquit Dia. part. 3. tract. 4. resol. 112. nam charta illa dici potest Confessio inchoata; & si peccata illa sint confessa, jam effecta; ideo firmius dicere possumus, eadere illa sub eodem sigillo, sicut illa, quæ aliquis revelavit mihi ex dicto Confessarii, vel ex audicione Confessionis. Et licet pro contraria opinione adsint DD. tamen nostra est amplectenda, quia favorabilior est Sacramento. Ita Dia.

Sed Suarez suprâ n. 3. putat hanc extensionem esse nimiam; quia, inquit, illud est instrumentum valdè remotum, & sacramentalis Confessio nullo modo ibi est inchoata; erit ergo illud sub secreto naturalis.

Atque hanc sententiam Lugo suprâ n. 47. existimat regulariter loquendo esse veriore, quia illa scriptura non est Confessio, sed materia Confessionis preparata, ut facilius fiat Confessio. Sicut ergo si poenitens dum facit apud semetipsum examen ad Confessionem,

loqueretur voce intelligibili, ille qui audiret, non obligaretur ad sigillum; quia non audiret Confessionem, sed preparationem ad Confessionem; sic scriptura illa nihil aliud est, nisi preparatio ad Confessionem, quàm pro sua memoria facit poenitens: ergo notitia ex illa scriptura non oritur ex Confessione, sed ex preparatione poenitentis apud semetipsum ad Confessionem.

Interim fatetur Eminenti illòs, qui olim dicebant fieri posse Confessionem per literas, debuisse consequenter dicere, literas illas ad Confessarium missas, si ab aliquo interceptarentur & legerentur, obligare ad sigillum; quia illa epistola erat vera Confessio.

Deinde n. 48. adhuc in uno aut altero casu admittit primam sententiam. Primò, si aliquis mutus confiteatur per scripturam Confessario presentem, & hanc scripturam aliquis casu legeret, maxime dum in ipso actu Confessionis est in manu Confessarii, teneretur utique ad sigillum: quia illa scriptura tunc est locutio & Confessio propria; cum non aliter confiteatur mutus ille, nisi per istam scripturam.

Immo licet post Absolutionem aliquis intervenisset eam in confessionali, probabile videtur, quòd teneretur ad sigillum, quia illa videtur esse ipsa Confessio manens. Sicut si post datam Absolutionem, ab echo verba ultimè peccati per reflexionem reverterentur, qui illa audiret, procul dubio teneretur ad sigillum, quia accepit notitiam ab eadem Confessione perseverante in aere per totum illud tempus. Sic ergo scriptura illa videtur esse eadem Confessio, & eadem locutio poenitentis permanens in charta, etiam quando jam actu non confiteretur.

Alium casum assignat Lugo suprâ n. 49. quando aliquis per literas peteret à Prælo licentiam ad hoc, ut absolveretur à tali casu reservato, qui legeret illas literas, eodem modo obligaretur ad sigillum, sicut ipse Prælatus; & sicut ille, qui casu audiret subditum, poenitentem illam licentiam: nam per literas loquitur formalissimè cum Prælo; atque ideo notitia ex iis literis habita, haberetur omnino ex petitione, quâ subditus recurrit ad Prælatum, & petit ab eo licentiam pro suo peccato reservato. Ita Lugo. Existimans in aliis casibus, in quibus scriptura solum deservit pro ipso poenitente, & ejus memoria, non esse obligationem sigilli; quàmvis sit obligatio gravissima secreti naturalis, & humani.

Hinc doctrinam amplectitur Arriaga, eo excepto, quòd putet, postquam jam est finita Confessio, sive parùm, sive multum temporis intercedat, non obligari eum sigillo, qui illam legeret. Similiter, qui inveniret literas in cubiculo Prælati post datam licentiam, quia (inquit n. 25.) ea scriptura jam non esset petitiò

97. exceptio uno aut altero casu.

Primus casus.

De veritate sigilli dicitur in 2o libro 2o cap.

Secundus.

1001

98. Doctrinam Lugonis amplectitur Arriaga cum aliquam tamen exceptionem.

94. An ex Confessione scripta oriatur sigillum.

95. Sententia affirmativa Malderi.

96. Opinio de sententia inchoati.

97. Opinio de sententia inchoati.

98. Opinio de sententia inchoati.

petitio licentiæ, uti Confessio scripta inventa, ex qua aliquis confessus est, non est jam Confessio.

Ad instantiam, ex ehone desumptam, respondet ibidem, eam non valere; nam, inquit, ibi illa repercussio est moraliter ipsamet locutio pœnitentis, idèdque sortitur eandem obligationem secreti. At scriptura manens, non est effectus Confessionis, sed primæ scriptiois, & quidem per se jam quasi externus: eodem enim modo durat, sive jam dudum scripserit, sive immediatè antè; ac proinde pœnitentis vitio debet tribui, quòd eam schedam reliquerit, non minùs, quàm si surgens eam amississet in templo. Hæc ille.

99.
Iudicium
Auctoris de
hac contro-
versia.

Quærit aliquis, quid ego sentiam de hac controversia? Citius Respondeo; me summo- pore mirari, tot esse diversas sententias in materia adèd periculosa. Et sanè, vel revelatio scripturæ, seu peccati cogniti ex scriptura in casibus propositis, reddit Sacramentum odiosum & onerosum, vel non. Si non, nescio, quare magis arctum vinculum secreti oriatur ex ea, quàm ex alia scriptura, nullo modo concernente Sacramentum. Sin ita; quare non dicitur esse obligatio sigilli? Nam ideo ex Confessione oritur obligatio sigilli, quia ejus revelatio reddit Sacramentum odiosum & onerosum.

Eadem est
ratio scrip-
turæ anti-
quæ & novæ.

Cæterùm puto, eandem esse rationem scripturæ antiquæ & novæ, veteris & recentis, scilicet utramque esse eandem Confessionem, & eandem locutionem pœnitentis, permanentem in charta; adèdque tamdiu permanens, quamdiu permanet charta; per consequens petinde esse, ubicumque charta illa inveniatur, sive in sede confessionalis, sive in templo, sive in platea aut cubiculo Confessarii vel pœnitentis; seu statim post Confessionem, seu post unum aut plures annos; semper enim est Confessio scripta, Confessio, inquam, facta.

100.

Sicut ergo, si quis post plures annos, per possibile vel impossibile, audiret Confessionem vocalem, nihilominus obligaretur sigillo æquè, ac si audivisset, quando immediatè antè facta fuerat: quidni similiter obligaretur, qui videret Confessionem scriptam, factam ante plures annos, æquè ac si vidisset immediatè antè factam? Sola enim differentia inter has Confessiones est, quòd vox sit signum transiens, scriptura autem signum permanens ex natura sua, juxta illud commune dictum: *Littera scripta manet*; deinde (ut Aliqui volunt) quòd omnis scriptura ex natura sua nata sit esse publica, secùs vox.

Sicut Con-
fessio voca-
lis debet
manere se-
creta, ita
quoque
Confessio
scripta.

Et ideo scriptura est signum minus idoneum in Confessione, ac proinde non obligans pœnitentem, ut tali signo confiteatur, ut alibi diffusius explicavimus. Quia tamen potest eo uti, saltè validè, immo & aliquando licitè; ideo sicut voces debent manere secreta; &

audita obligant ad sigillum semper observandum; ita etiam scriptura, quæ aliquis confitetur, vel quam aliquis adhibet tamquam instrumentum ad confiteendum, debet manere secreta, & lecta obligat ad sigillum semper observandum.

Centes, si aliquis adhiberet interpretem, solum ad melius explicanda sua peccata, centes, inquam, quòd qui audiret talem interpretem loquentem, non obligaretur ad sigillum? Cur ergo non obligabitur, qui legit chartam, quam pœnitens adhibet, solum ad melius explicanda sua peccata? Non video disparitatem. Unde quod in uno casu dicitur, etiam dicitur in alio; vel da rationem disparitatis.

Sicut autem, qui post plures annos audiret talem interpretem; referentem illa peccata, obligaretur ad sigillum Confessionis, supposito, quòd ipse interpretis obligetur; quidni similiter obligaretur, qui post multos annos legeret peccata scripta, seu Confessionem scriptam? Quid si Sacerdos scriberet peccata confessa, putas, quia, qui legeret post plures annos illam scripturam, non obligaretur sigillo?

Deinde ponamus casum, quòd interpretis peccata, sibi relata in ordine ad Confessionem, antequam ea explicet Confessario, referat alicui tertio; existimas, quia hic non obligabitur sigillo, èd quòd adhuc Confessio fit facienda Sacerdoti? Certum est, si interpretis obligetur, & tertium illum obligari. Ergo similiter obligabitur ille, qui chartam legentem antequam Confessio fit facta Sacerdoti.

Itaque, ut finem imponamus huic controversiæ, charta illa non tam est preparatio ad Confessionem, quàm ipsa Confessio inchoata, sicuti revelatio peccatorum facta interpreti, non tam est preparatio ad Confessionem, quàm inchoata Confessio, quàm interpretis, èd per ipsum pœnitens perficit, quando illa peccata explicantur Sacerdoti: in casu autem proposito perficitur, quando pœnitens tradit illam chartam Sacerdoti, vel ex ipsa charta recitat. Sola ergo differentia inter illos casus est, quòd pœnitens in uno casu per interpretem explicat peccata, & perficiat inchoatam Confessionem, in alio casu per traditionem chartæ, aut per recitationem propriam ex charta.

Et quid si dixerò; etiam locutionem inchoatam, dum pœnitens apud se recipit, èd cit examina, esse Confessionem inchoatam, èd per consequens obligare ad sigillum? Quis me arguet de errore? Enimverò quid refert, sive dicam illa peccata interpreti, ut ea melius referat Sacerdoti, sive dicam mihi ipsi, ut ego melius ea referam? Non video aliam disparitatem, nisi quòd interpretis non possit ea scire, nisi per meam sensibilem locutionem, quæ tamen non est necessaria, ut ego ipse sciam

Interim potest esse necessaria, ut sciam debitis & congruis verbis explicare, propter ignorantiam idiomatis, vel aliam similem causam.

Ut ut sit speculativè loquendo, in praxi iudico amplectendam sententiam Malderi, supra relatam; quia favorabilior est Sacramento, ut bene docet Herincx hic Disput. 8. de Sigillo n. 11. in fine dicens: Quod si Confessarius dubitet, an Confessio sit sacramentalis, an non, tenetur ad sigillum; eò quod præsumendum sit in favorem Confessionis & pœnitentis, ne confessio fiat odiosa. Quare hic locum non habet libertas loquendi; in cuius possessione videtur esse Confessarius: contra illam enim prævalet ex voluntate Christi periculum certum avocandi fideles à Sacramento Pœnitentiæ. Hæc ille.

Unde miror, eumdem Auctorem infra h. 27. tam generaliter & indistinctè proferre suam sententiam de præsentis controversia hæc verbis: *Qui legit chartam, continentem alterius peccata, descripta in ordine ad faciendam Confessionem, etsi graviter peccet, propter iniuriam proximo illatam; tamen, iuxta DD. communis, non tenetur sigillo Confessionis, sed secreto naturali, cum descriptio illa non sit pars Confessionis, sed preparatio ad illam.* Quæ utique est ratio Lugonis, supra allegata; qui tamen excipit duos casus, ut vidimus, in quibus putat oriri obligationem.

Deinde quod ait; *Iuxta DD. communis, non credo esse verum; cum Malderus supra dicat, suam sententiam esse communem, & pro ea plures Doctores allegentur à Diana supra, quàm pro opposita.* Atque ut utraque sententia æqualiter foret probabilis, cur in tali dubio non erit iudicandum pro Sacramento, cum contra libertatem ejus, qui legit talem chartam, prævalet ex voluntate Christi, periculum certum avocandi fideles à Sacramento Pœnitentiæ?

Denique quod docet Herincx ibid. n. 18. loquens de Confiliario (qui secundum ipsum probabiliter non obligatur sigillo) docet, inquam, certum nihilominus esse, quod sit obligatio arctissimi secreti naturalis, immo quod nullo casu revelari queat; non approbo, cum plures Doctores, qui cum ipso docent hanc probabilitatem, non asserant talem obligationem, ut supra ostendi. Unde ego ipsi ea certitudo?

Hoc ego certum existimo; pœnitentem non obligari sigillo, quod in favorem illius inductum est, ad tacendum dicta Confessarii, etiam satisfactionem sacramentalem. Quàmvis indubie obligari possit secreto naturali quoad ea, quæ sibi tali lege specialiter commissa & acceptata forent; quod non est frequens. Obligatur etiam celare ea, quæ honori seu existimationi Confessarii obesse possent,

aut ex quibus in alia re detrimentum incurret, juxta regulas communes. Quare non dicit concubina suo complici, sibi à Confessario interdictam cum eo conversationem, quando Sacerdoti inde crearetur periculum. Peccant proinde qui Pœnitentios adeunt curiositatis & tentationis causâ, ut eos reprehendant, traducant, & rideant apud alios, narratis defectibus ipsorum in confessione oblectatis.

Notat autem Malderus supra; quàmvis pœnitens non teneatur celare, quænam ipse confessus sit, per obligationem sigilli Confessionis sacramentalis; posse tamen eadem ut talia celare, & asseveranter, ac etiam jurato dicere, quod illa nemini dixerit, cum nemini dixerit, ut homini, sed tantum ut Deo. Item, quod ea non sit confessus huic vel illi Sacerdoti asseverare potest, quando super hoc urgetur, intelligendo quod non sit confessus ulli hominum, ut homini, sed, ut Deo; præsertim cum interrogatio non debeat alio sensu accepta præsumi, quàm quo legitime accipi potuit: & in hoc similis est ratio pœnitentis & Sacerdotis. Ita Malderus cum Aliis, quos citat.

Sed, meo videri, magna est disparitas inter pœnitentem & Sacerdotem. Nam Sacerdos, ut suppono, non potest absque gravissimo peccato illa peccata revelare: ergo interrogans non præsumitur alio sensu interrogare, quàm ipse possit licitè respondere: ergo negando loquitur ad mentem, quam debet habere interrogans, videlicet se nescire illa peccata, ita ut absque peccato possit ea ipsi revelare, de quo plura suo loco. At verò pœnitens, ut suppono, potest licitè illa peccata revelare, & consequenter interrogans potest licitè velle eorum revelationem, & censetur velle, maxime si interrogat, an dixerit in Confessione. Et aliunde fieri posset, ut ex negatione interrogans pateretur grave detrimentum. Quo jure ergo pœnitens tali casu hoc negaret? Quomodo saltem, dicit aliquis, tali casu non mentiretur? Quæritur enim, an dixerit alicui, non ut homini, sed, ut Deo.

Hinc Sotus 4. distinct. 18. q. 4. a. 5. Si, inquit, interrogetur, an dixerit in Confessione, nequaquam licet negare; nam sensus esset: Non dixi, ut Deo, qui sensus esset falsus; sed tunc respondendum est cum acrimonia, quia interrogatio illa impia & facti-lega est.

Quid si ergo interrogatio sit pia? v. g. aliquis accusatur de scientia proditoris, non delatæ ad Magistratum civitatis, cum tamen eam sub pœna capitis debuerit deferre, nisi habuerit solam scientiam confessionalem; ipse autem non potest dicere se habuisse solam illam scientiam; sic enim revelaret sigillum, quod

O o

106. An pœnitens possit negare se dixisse aliqua peccata in Confessione, que tamen reverè dixit Malderus

Arguitur contra legentiam asseverantem.

107. Sotus ad hæc ret sententia negatis v.

103. In praxi amplectendam est sententiam Malderi.

104. que est magis communis.

105. Pœnitens non obligatur sigillo ad tacendum dicta Confessarii.

nunquam licet: quæritur ergo ab ipso proditore, an tali suam proditorem fuerit confessus, si affirmet, dimittetur Confessarius liber; si neget, indubiè morte morietur & non vivet; quis adeo desipiat, ut dicere audeat, talem proditorem posse negare, se crimen illud ei fuisse confessum? Cùm enim possit licitè affirmare, sinè ulla impietate & sacrilegio, & tali viâ Confessarium innocentem à morte injusta liberare, ego certè non audem talem excusare à gravissimo peccato, si negaret.

Nec puto Malderum & alios Auctores de tali casu intelligendos, salvo meliori iudicio, sed de casu, quo affirmatio vergeret in detrimentum proprium vel Confessarii, aut alterius tertii, aut certè negatio nulli foret nociva; quàmvis enim tunc posset veritatem aperire, salvâ reverentiâ Sacramenti, tamen non teneatur, adeoque censeretur negare se dixisse, etiam ut Deo, ita ut interroganti debeat respondere ad suam mentem.

Cæterùm si Confessarius ad turpia sollicitaverit penitentem in Confessione (quod absit) non tenetur penitens sigillo, nec aliâ obligatione ad illud tacendum; sed quatenus opus est, secundum regulas prudentiæ, revelare poterit extra Confessionem, ubi & quando oportuerit, non secus ac si in Confessione non esset dictum: est enim in hoc par Confessarius, qui non tenetur celare, quando ipse à penitente ad illicita sollicitatur, ut supra dictum est. Talia enim merè concomitantè se habent ad Confessionem, immo potius tamquam ei adversa, censentur ab ipsa prorsus aliena.

Unde mandat Greg. XV. Bullâ: *Universi Dominici gregis* 34. apud Cherubinum, omnibus Confessariis, ut suos penitentes, quos noverint fuisse ab aliis sollicitatos ad turpia in Confessione sacramentali, moneant de obligatione denunciandi sollicitantes Inquisitoribus seu locorum Ordinariis.

In hac Bulla Pontifex §. 3. Motu proprio & ex certa scientia ac matura deliberatione approbat & confirmat Bullam Pii IV. Cùm sicut nuper 31. apud Cherubinum, quâ conceditur facultas Inquisitoribus hæreticæ pravitatis procedendi contra Sacerdotes, qui mulieres penitentes, in actu Confessionis ad actus inhonestos provocare & allicere tentant. Eamque, solum datam pro regnis Hispaniarum, extendit ad universas Christiani orbis partes.

Ac præterea (inquit §. 4.) ne in futurum de pœna his delinquentibus imponenda, & de modo contra eosdem procedendi ab aliquo dubitari possit, statuimus, decernimus & declaramus, quod omnes & singuli Sacerdotes tam seculares quam quorumvis, etiam quomodolibet exemptorum, ac Sedi Apostolicæ immediatè subiectorum, Ordinum, Institutio-

rum, Societatum & Congregationum Regulares, cuiuscumque dignitatis & præminentiæ, aut quovis privilegio muniti existant, qui personas, quascumque illæ sint, ad inhonestas, sive inter se, sive cum aliis quomodolibet perpetranda, in actu sacramentalis Confessionis, sive antè vel post immediatè, seu occasione, vel prætextu Confessionis huiusmodi, etiam ipsâ Confessione non secuti, sive extra occasionem Confessionis in confessionario, aut in loco quocumque, ubi Confessiones sacramentales audiuntur, seu ad Confessionem audiendam electo, simulantes istam Confessiones audire, sollicitare vel provocare tentaverint, aut cum eis illicitos & inhonestos sermones, sive tractatus habuerint, in officio Inquisitionis severissimè, ut infra, puniantur. Et præterea omnes hæreticæ pravitatis Inquisitores, & locorum Ordinarios omnium Regnorum Provinciarum, Civitatum, Dominiorum, & locorum universi orbis Christiani in suis quævisque Diocesis & Territoriis per has nostras literas, etiam privative quoad omnes alios, specialiter, ac perpetuo iudices delegamus, ut super his contra prædictum, simul, vel separatim in omnibus, prout in casibus Fidei, iuxta Sacrorum Canonum formam, nec non Officii Inquisitionis huiusmodi Constituciones, Privilegia, Consuetudines, & Decreta diligenter inquireant, & procedant: & quos in aliquo ex huiusmodi nefariis excessibus culpabiles repererint, in eos pro criminum qualitate & circumstantiis suspensionis ab executione Ordinis, privationis beneficiorum, dignitatum & officiorum quorumcumque, ac perpetuè inhabilitatis ad illa, nec non reus activæ & passivæ, si Regulares fuerint, excommunicatis ad vitæ, & carceris etiam in perpetuum absque ulla spe gratiæ, aliisque pœnas decernant, eos quoque si pro delicti gravitate graviores pœnas meruerint, debita procedente degradatione, Curia seculari puniendos tradant.

Addit §. 3. Dantes etiam facultatem Venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus generalibus Inquisitoribus, ne delictum tam enormem, & Ecclesiæ Dei tam perniciosum, et probandum defectum, impunitum, cùm difficultis sit probationis, testibus etiam singularibus concurrentibus præsumptionibus, iudicis, & alius administrati delictum probatum esse arbitrio suo iudicandi, & Curia seculari ut præfertur, reum tradendum effronuntiant. Non obstantibus, (ut ait §. 6.) omnibus, quæ dictus prædecessor in suis literis prædictis voluit non obstatè, ceterisque contrariis quibuscumque.

Denique §. 7. ad propositum nostrum lego, Mandantes omnibus Confessariis, ut suos penitentes, quos noverint fuisse ab aliis, ut supra sollicitatos, moneant de obligatione denunciandi sollicitantes, seu ut præfertur tractantes, Inquisitoribus seu locorum Ordinariis prædictis: quod si hoc officium prætermiserint, vel penitentes docuerint non teneri denunciandum Confessarios sollicitantes, seu tractantes, ut supra, iudem locorum Ordinariis, & Inquisi-

108.
Penitens sollicitatus ad turpia in Confessione non tenetur id tacere.

Bulla Greg. XV. contra sollicitantes ad turpia in Confessione.

109.
Plenius contra eos disponit quàm fecerat Pius IV.

tores illos pro modo culpa punire non negligant &c. Dat. Roma apud S. M. Maiorem sub annulo Piscatoris die 30. Augusti 1622. Pontif. nostri anno secundo.

De hac obligatione denunciandi vide apud Dian. integrum tractatum part. 1. in ordine est tract. 4. ubi plures casus desuper resolvit, quos, quia ad propositum nostrum non pertinent, non examino, sed Lectori examinandos relinquo.

Progrediendo autem in opere incepto, à personis, quæ obligantur sigillo Confessionis, transeo ad materiam sigilli, de qua instituo sequentes Conclusiones.

CONCLUSIO IV.

Cadunt sub sigillum directè mortalia in genere vel specie: venialia autem solùm quoad speciem, frequentiam, & numerum; etiam publica, & illa, quæ pœnitens dubius, vel formidans, narrat ut peccata, cum talia non sint.

Illud directè cadit sub sigillum, quod est directè materia Absolutionis. Et quid aliud est directè materia Absolutionis, quam peccatum? Igitur peccatum directè cadit sub sigillum. Cum autem sit duplex peccatum, mortale & veniale, & veniale non sit materia necessaria, sed libera; quæritur: an solùm mortale, an verò etiam peccatum veniale sit directè materia sigilli?

Et quidem peccatum mortale, tam in genere, quam in specie, esse materiam gravem, ita ut peccaret mortaliter, qui diceret: Talis pœnitens confessus fuit mihi peccatum mortale, vel Vnum peccatum fornicationis, nemo dubitat, estò etiam, quod facilè contingere potest, non foret respectu pœnitentis gravis infamia; quia semper est gravis injuria, & grave nocumentum respectu Sacramenti; à quo meritò pœnitens avertitur propter illam revelationem.

Et eadem videtur ratio peccati venialis in specie, v. g. si Confessor diceret: Petrus est mihi confessus mendacium iocosum, vel etiam in genere, Multa peccata venialia, aut, graviora venialia. Quia, præterquam, quòd subinde respectu pœnitentis posset esse gravis infamia, semper est gravis injuria, & grave nocumentum respectu Sacramenti; licèt enim peccatum veniale non sit materia necessaria, equidem est materia sufficiens, & materia directè Absolutionis, quæ licèt non sit necessaria; est tamen valde utilis, & magni momenti in ordine ad

salutem. Potrò ab ea meritò averteretur pœnitens, si talis revelatio foret licita; licèt ergo peccatum revelatum in se non sit grave; attamen ipsa revelatio est gravis materia, quia impedit frequentationem tam utilis Sacramenti.

Non igitur audiendus Ledesma 2. part. 4. q. 11. a. 1. c. 5. ubi (ut refert Suarez Disp. 33. Sect. 3. n. 2.) hoc limitat, dicens: Si quis simpliciter revelat peccatum veniale, ita ut alii non intelligant, id facere ex Confessione, esse tantùm peccatum veniale. Hæc, inquam, limitatio est improbabilis, secundùm Suarium loco mox citato; quia hoc non est peccatum mortale tantùm propter scandalum aliorum, quod tunc oritur, quando intelligunt illam esse revelationem Confessionis; sed per se propter fractionem sigilli: quippe non solùm fit odiosa Confessio ex eo, quòd reveletur formaliter (ut sic dicam) sed etiam quòd res ibi cognitæ revelentur: immo vel hoc solùm, quòd possint res ibi cognitæ revelari, facit Confessionem odiosam, quantò magis ipsa revelatio?

Et verò, si revelatiò peccati venialis per se loquendo solùm est venialis, cur erit mortale scandalum aliorum? Non enim solent homines graviter scandalizari, viso peccato tantùm veniali. Quin ex gravi scandalo sæpè colligitur ipsa gravitas peccati secundùm se, ut patet in aliis materiis. Ergo similiter impræsentiarum, si homines graviter scandalizentur, quando sciunt, peccatum veniale revelari ex scientia Confessionis, signum manifestum est, ipsam revelationem secundùm se esse peccatum grave.

Igitur directè revelatio peccati, nunquam est venialis ex parvitate materiæ, secùs ex inadvertentia vel indeliberatione. Voco revelationem directam, quando v. g. aliquis in terminis dicit: Petrus fuit fornicatus; Petrus fuit mentitus &c. & dico, omnem talem revelationem esse materiam gravem, adeoque peccatum mortale.

Potrò indirectè revelatio est, quando, tametsi non exprimatur persona, quæ fuit confessæ, tamen ita narratur peccatum confessum, ut alicui ingeratur suspicio personæ; quæ etiam revelatio procul dubio graviter per se loquendo peccaminosa est: quia etiam per illam fit Sacramentum odiosum; ut videbimus Sect. seq.

Interim non videtur, quare hæc revelatio non posset esse venialis ex parvitate materiæ. Negari enim non potest (inquit Lugo Disp. 23. n. 71.) non consistere in indivisibili obligationem non loquendi de auditis in Confessione. Quia aliquando de illis licèt loquimur, quando nullum est periculum manifestationis; aliquando est clarum periculum, & est grave peccatum ita loqui, aliquando verò potest esse adeò remotum periculum, ut licèt meliùs

112, estò etiam alii non intelligant id fieri ex Confessione. Ledesma Suarez.

111

110

113. Directè revelatio peccati nunquam est venialis ex parvitate materiæ.

114. Directè indirectè.

esset tacere, & possit esse veniale loqui, non tamen sufficiat ad mortale. Hæc ille.

114. Quidquid ergo sit de revelatione indirecta, de qua Sect. seq. latius tractabimus: firmissimè teneas & nullatenus dubites, omnem revelationem directam, etiam minimi peccati venialis in sua specie, esse peccatum mortale contra reverentiam debitam Sacramento Pœnitentiæ.

Et idem est, si revelentur plura vel graviora peccata in genere. Secus si solum reveletur peccatum veniale in genere, dicendo: *Talis confessus est peccatum veniale*; quia eo ipso quod confessus est, supponitur confessus unum saltem veniale. Sicut ergo Confessarius per se loquendo potest dicere: *Talis mihi confessus est*; ita etiam potest dicere: *Talis mihi confessus est peccatum veniale*.

115. Si inferas: ergo dicere poterit; *Confessus est verbum otiosum*, hoc est enim minimum peccatum; adeoque tunc Confessarius nihil plus, immo quodammodo minus dicit, quam si præcisè diceret: *Confessus est veniale*; possem enim tunc cogitare, confessum aliquid ex majoribus venialibus.

Respondet Arriaga Disp. 45. n. 26. in finet. Et si, rem metaphysicè considerando, fortasse dicere possemus, ex eo capite non esse contra sigillum Confessionis; nihilominus vel quia nunquam scitur, quod sit minimum veniale, vel ne aperiatur porta, ut Confessarius putet pro suo libitu, hoc esse minimum, interim sit ex majoribus; & ne si in uno casu admittatur exceptio, trahatur ad alios paulò graviores consequentia (ut sæpè fieri solet in rebus moralibus) oportuit ut neque in hoc id esset licitum. Hæc ille.

Deinde ratio disparitatis est; quòd in casu consequentis Confessarius aliquid aperiat ex Confessione, quod aliis determinatè non erat notum; jam autem quòd sit confessus, patet exterius ex ipsa Confessione: quare dum hoc dicit, & addit peccatum veniale in genere, non tam revelat aliquid pœnitentis peccatum, quam arceat opinionem vel suspicionem, quòd confessus sit mortalis. Quidni ergo id licitum sit per se loquendo?

116. Dico: *Per se loquendo*; quia si duo vel tres eidem Confessario fuissent publicè confessi, & de uno dumtaxat diceret: *Confessus est mihi veniale*, daret occasionem suspicandi alios confessos fuisse mortales; ac proinde licet non violaret sigillum respectu ejus, quem dicit confessum veniale, indirectè tamen violaret sigillum respectu aliorum, de quibus ex ejus dicto suspicantur auditores Confessionem peccati mortalis.

Similiter non frangitur sigillum dicendo: *Talis mihi fecit Confessionem generalem totius vite*; nisi præberetur occasio suspicandi pœnitentem habuisse casus reservatos, aut debuisse

repetere Confessiones irritas, vel aliud simile. Ideo cum maxima cautela est utendum limitibus loquendi modis, vel potius ab his omnino abstinendum, de quo plura Sect. seq.

Nunc quæro, an etiam peccata publica sint materia sigilli? Affirmat Conclusio, quæ est communis contra Medinam Cod. de Confess. q. 51. circa principium, ubi, teste Suariorum præ n. 6. dicit: Quando peccatum est notum aliis & publicum, posse Confessorem dicere, Petrum sibi esse confessum tale peccatum cum magno dolore &c. quia hoc non creditur infamiam pœnitentis, nec in odium Confessionis.

Sed est omnino falsum (inquit Suarius loco citato) quia in primis grave generaretur scandalum; etiam inter pios & doctos, quòd est signum, hanc esse revelationem sigilli & gravem. Ratio verò est: quia in hoc attendendum est iis, quæ sunt per se, non verò quæ sunt per accidens; est autem per accidens, habere notitiam illius peccati alià viâ; per se autem est, quòd notitia Confessionis in publicum deferatur, quòd simpliciter malum est & injuriosum Sacramento, quòd non potest non fieri onerosum hæc ratione, & facile potest extendi hæc revelatio ad res alias, fortè notitiam publicas & certas, & ex ipsa Confessione posset magis augeri infamia alterius. Hæc ille.

Rogas, quâ ratione posset magis augeri? Responderetur, quia posset addere majorem consuetudinem; fieri namque posset, ut qui commisit peccatum publicum, haberet intentionem ignorantiam aliquam invincibilem; illum autem, aut libertate careret &c. quando autem jam dico, eum confessum esse, ostendit illum non materialiter tantum, sed etiam formaliter peccasse.

Atque ut non augetur infamia, immo potius diminueret, & cederet in magnam laudem pœnitentis; haud equidem propterea diceret; quia sigillum inductum est non tantum in favorem pœnitentis, sed maxime ipsius sacramenti: quòd etiam tali casu, ut dictum est, patitur præjudicium.

Audiamus Cajetanum bene explicantem hunc casum in Sum. verb. Confessor. circa finem. Nota (inquit) quòd si ego laicam cum toto populo Magdalenam concubinam, & Magdalena mihi confessa sit de peccatis suis & specialiter de concubinato suo, si ego postea dixerero: *Magdalena confessa est mihi peccata sua*, non revelo Confessionem; quia Confessio non fit nisi de peccatis. Sed si dixerero: *Magdalena confessa est mihi de concubinato suo*, jam revelo Confessionem; quia concubinatus, ut cognoscitur per Confessionem, manifestatur. Et simile est de usurariis, & de aliis peccatis.

Et propterea Confessor quum audire cum contingit Confessiones publicorum peccatorum,

rum, licentiam petat à pœnitente loquendi de istis publicis, ad dicendum, quòd iste confessus est de tali peccato, & reliquit illud, & petit veniam de scandalo & mandat restitui &c. Potest tamen sine omni licentia dicere: Ego audiui Confessionem istius; rite confessus est; Absolutionis beneficium impendi; hæc enim bona generalia potest dicere. Hucusque Cajet.

Cæterùm quod hæcenus dictum est de peccatis, etiam accipiendum est de circumstantiis, quæ vel speciem peccati mutant, vel malitiam ejusdem speciei augent aut multiplicant numerum; quia & hæ circumstantiæ peccatum sunt, aut pars peccati, & ut notat Doctor Subtilis non possunt bene revelari sine revelatione facti. Sic inquit q. dist. 2. 1. q. 2. n. 16. De quid dico, quòd non tantùm peccatum principale confitens, & circumstantias peccati, quia circumstantia non possunt bene revelari sine revelatione facti, sed & persona secunda, cum qua peccatur &c. Quod maximè verùm est de circumstantiis propriè dictis, de quibus hic loquor, sequenti Conclusionem de aliis acturus, quæ non directè, sed solùm indirectè cadunt sub sigillum.

Præmitto unam quæstionem pro fine hujus Conclusionis; an etiam illa, quæ pœnitens dubius vel formidans narrat tamquam peccata, eùm tamen non sint peccata, censeri debeant directè materia sigilli, ac si reverà essent peccata?

Resolutio est affirmativa, ut patet ex ultima parte Conclusionis, cujus ratio est: quia vel illa tenetur confiteri, si sint mortalia, juxta communiorem sententiam, quæ docet peccata dubia esse confitenda; vel saltem potest confiteri, & instar aliorum confiteri; ergo nulla est ratio, quare etiam instar aliorum non sint directè materia sigilli: quippe proponuntur Confessario tamquam directè materia Absolutionis, & directè absolventur, casu quo essent vera peccata.

Sicuti ergo ad inducendum sigillum sufficit intentio Confessionis sacramentalis, licet ex aliqua causa non sit talis; ita videtur sufficere intentio dicendi illa tamquam peccata, & per consequens, ut partem Confessionis sacramentalis, estò reverà non sint talis pars.

Enimverò difficile satis est multis pœnitentibus, discernere & judicare, an aliquid hic & nunc sit peccatum; an aliquid hic & nunc sit necessariò exprimendum, vel saltem utiliter possit exprimi; adeoque si Confessarius ea omnia, quæ ipse judicat non esse peccata, posset ex Confessione revelare, Sacramentum haud modicum redderetur odiosum & onerosum: ergo illicitè ea revelantur, ut patet ex dictis Conclusionem primâ, ubi ostendimus principale fundamentum sigilli esse odium, quod generatur Sacramento per revelationem eorum, quæ in Confessione aperiuntur.

Unde non tantùm peccata, & circumstan-

tiæ propriè dictæ peccatorum, manere debent sigillata, sed etiam, quæ ut talia narrantur, estò reverà talia non sint. Immo, quod plus est, etiam illa, quæ pœnitens optimè noyit non esse peccata, sunt tamen necessaria ad explicandum peccatum, de quibus ponitur

CONCLUSIO V.

Indirectè cadunt sub sigillum omnes circumstantiæ odiosæ, quæ conducunt, saltem ex judicio pœnitentis, ad peccati manifestationem; ut imperfectiones naturales vel morales, occasiones peccatorum, peccatum complicitis, & quæcumque aliena, ex sola Confessione cognita. Item peccatum à pœnitente committendum, dummodo propositum illud sacramentaliter confiteatur.

Dico; Indirectè cadunt, quia sicut hæc omnia solùm indirectè spectant ad Confessionem; neque enim sunt materia Absolutionis, ita quoque solùm indirectè possunt spectare ad sigillum, tanquam utilia, immo aliquando necessaria ad finem Confessionis, à qua proinde eorum revelatio retraheret, fortè non minùs, quàm revelatio peccatorum.

Pono casum, aliquis confitetur se peccasse contra votum castitatis, licet votum illud non sit malum, nec peccatum; sed potius bonum, & virtus; equidem quia necessariò explicatur in Confessione, & eatenus indirectè ad eam spectat, nequit Confessarius dicere ex illa scientia: Talis habet votum castitatis; præcipuè si addat, se id scire ex Confessione: licet enim potuerit pœnitens illud votum dicere Confessario, tum ut sciret ejus obligationem, tum ut quæreret dispensationem, vel ob alium finem indifferentem; equidem eùm similia frequentius soleant tractari extra Confessionem, non modica ingeneratur opinio seu suspicio, quòd id intellexerit ex peccato aliquo contra illud votum, quod est indirectè revelare illud peccatum, ac proinde prorsus illicitum; quia meritò avertit pœnitentem à Confessione.

Atque ut non diceret, se id scire ex Confessione, tamen pœnitens audiens suum Confessarium dixisse de illo voto, ipsi soli cognito, sine dubio intelligit illum revelasse aliquid de Confessione; & fieri posset, quòd multùm interesset pateretur ex illa revelatione: v. g. est

O o 3 Reli-

120. Biam cir- confiantia peccatorum cadent sub sigillum.

Senes.

111. Probatu- aliqua pars Concluf.

122. Illienè re- velantur ea, quæ à pœ- nitente di- cuntur de peccata, est peccata non sint.

123. Incongruè sub sigillo

123. Incongruè sub sigillo

Exemplum Conclusio- nis, in eo, qui confite- tur se vio- lasse votum;

124. quod vo- tum nequit Confes- sarius ex Confessione revelare,

Religiosus, qui sub habitu seculari latet, de quo si dixeris, habere votum castitatis, statim incidet suspicio, quod sit Religiosus, & cum magno sui præjudicio cogetur redire ad suam Religionem, à qua alioquin etiam justè poterat se subtrahere. Quis dubitat, quin tali casu maxima fiat injuria tum pœnitenti, tum ipsi Sacramento?

tamen si etiam pœnitens id desideraret.

Et quàmvis in casu particulari possint hæc incommoda cessare, immo pœnitens desiderare talem revelationem; attamen cessante fine legis in casu particulari negativè tantùm, non cessat lex, ut habet communis doctrina Theologorum; licet nec tunc cesset adæquatus finis, qui est evitatio omnis irreverentiæ, seu odii Sacramenti Confessionis, quod odium non evitatur, si in aliquo casu sit licitum revelare illud votum; quia semper pœnitentes erunt anxii, ne forrè Confessarius apprehendat revelationem sibi licitam, ubi hæc & nunc est illicita, & ipsi mallent, eam nullatenus fieri, propter rationes sibi meliùs cognitâs, quàm Confessario. Ut ergo omnimoda esset securitas, oportuit, ut in nullo omnino casu, etiam ubi hæc & nunc nullum pœnitenti generatur incommodum, talis revelatio foret licita; quia semper aliis generatur illa anxietas, ad quam tollendam, sigillum à Christo fuit appositum.

125.
Quæ sint imperfectiones naturales, quæ nequeunt sevari.

Et eadem est ratio imperfectionum naturalium & moralium, occasionum peccatorum & aliorum, quæ in Conclusionem enumerantur. Si autem queritur, quæ sint imperfectiones naturales? Respondeo: defectus naturalium, macula originis, ignorantia & similia, quæ reddunt aliquem indignum beneficio, vel officio adepto, vel adipiscendo.

Quid sentiat Vasquez de his imperfectionibus.

Vasquez q. 93. a. 4. dub. 3. n. 2. distinguit; vel enim peccatum, ratione cujus est defectus ille defectus naturalis, est occultum, ut si dixerit se, est haberet defectum naturalium, habuisse animum accipiendi officium, quod tamen suscipi cum eo defectu non potest; & tunc ait non esse contra sigillum, revelare illum defectum, quia inde non potest ullo modo veniri in cognitionem peccati: si verò jam illud officium suscepit, tunc fatetur, Confessarium, illum defectum naturalium revelantem, peccare contra sigillum; quia eo ipso revelat peccatum ejus pœnitentis, qui enim sciunt, illum esse Sacerdotem, & audiunt habere talem defectum, eo ipso inferunt: ergo peccavit suscipiendo eos Ordines seu illud officium. Hisce verbis refert sententiam Vasquez Arriaga disp. 45. n. 28.

Sed placet audire ipsum Vasquezium loco citato: Nescio, inquit, quâ ratione sit verum, quod docet Dominicus Soto art. illo 5. paulò ante secundam Conclusionem, contra sigillum esse Confessionis, revelare defectus naturales naturalium, aut parentum, aut statûs personæ, etiam quando nullum indicium esse possunt

peccatorum aut peccati alicujus; sic enim, cum non pertineant, nec per accidens ad Confessionem, nescio quomodo sub illius sigillo contineantur, cum sigillum tantùm videatur esse respectu eorum, quæ sunt materia Confessionis; quorum est notitia in hoc foro; & ita nobiscum docet Ledesma 2. 4. q. 10. a. 2. 2. Conclusus, tenetur tamen ad secretum alia viâ. Nihilominus Ledesma docet, quod inferat detrimentum Sacramento aliquod, quod ego non video, saltem quod sit speciale peccatum. Hactenus Vasquez.

Sed si verum est, quod inferat detrimentum aliquod Sacramento; ego satis clarè video, quod sit speciale peccatum contra sigillum. Et quia id verum est, ideo dico cum Soto supra, quem sequitur Suarius supra n. 5. Lugo supra n. 55. Arriaga statim citatus, & Alii non licere unquam manifestare hujusmodi defectus; quoties à pœnitente dicuntur ad declarandum peccatum; etiam si fortasse minime prudenter agat, quia posset aliter dicere, Ratio est; quia hoc est necessarium ad communem modum consistendi hominum, & oportet, ut etiam simplices & ignorantibus possint securè & sine timore revelationis confiteri. Et aliunde revelatio hujusmodi defectuum sæpè est occasio majoris doloris, quàm si revelaretur aliquod peccatum, etiam mortale.

Est ergo maxime in hoc puncto attendendum ad notorietatem rei dictæ, & ad hoc, quod non sit materia pudoris vel doloris, & quod ex illa nihil possit inferri de peccato ipso: his enim tribus positis, videtur plane certum, pœnitentem non dixisse eam circumstantiam sub secreto, sed sine mysterio quod hoc punctum, est alioquin dixerit ad declarandam malitiam peccati. Et hinc, si quis ad explicandam malitiam adulterii dicat, se esse conjugatum, vel ad explicandam malitiam sacrilegii, se esse Sacerdotem, poterit per se loquendo Confessarius postea dicere, se audivisse Sacerdotem, vel uxorem: hæc enim moraliter nota sunt, neque sunt materia pudoris aut doloris, nihilque ex illis potest inferri de peccato ipso; adeoque per se loquendo non dicuntur à pœnitente sub secreto.

Dico; Per se loquendo; quia per accidens, v. g. si Matrimonium vel Sacerdotium sit plane occultum, & sine magno præjudicio pœnitentis non potest fieri publicum, indubie eadem casu censetur pœnitens id dicere sub secreto, & cum dicat ad declarandam malitiam peccati, quod aliter non potest integrè confiteri, proculdubio revelatio foret contra sigillum Confessionis.

Quantùm ad defectus morales, v. g. quod pœnitens sit scrupulosus, quod nugis terat tempus, quod sit molestus &c. existimat Lugo supra n. 60. eos non contineri sub sigillo. Ratio ejus est; quia Confessarius non audit

hujusmodi defectus ex relatione pœnitentis, sed ipse eos videt & percipit; sicuti si pœnitens sit blæsus, si rudis, si hebetis ingenii, qui & similes defectus naturales, quia in Confessione percipiuntur, ideo non manent sub sigillo.

Similiter ergo, si ostendat se naturæ molestæ, irresolutæ, durioris ad credendum, qui omnes defectus ibi fiunt, & per consequens non sunt materia Confessionis illius, non erunt sub sigillo: sicut si ibi committeret aliquod peccatum blasphemæ, contumeliæ in Confessarium, & similia, non erunt sub sigillo: quia illa peccata non confitentur, sed committuntur vidente Confessario, nisi peccatum verteretur circa ipsam Confessionem; ut si peccatum, quod prius fecerat, neget; quæ negatio est peccatum novum ibi commissum, sed manet sub sigillo; quia non potest illud detegere Confessarius, nisi dicendo Confessionem fuisse diminutam, quod jam esset revelare ipsam Confessionem, & ejus defectum. Ita Eminent.

Quem sequitur Arriaga supra n. 3. dicens: Communis sensus videtur docere, eos defectus non esse sub sigillo; nam passim sine ullo planè scrupulo solemus dicere, hunc aut illum esse ob suos scrupulos intolerabilem in Confessione.

An passim hoc fiat sine ullo planè scrupulo, valde dubito; saltem ego non facerem sine ullo planè scrupulo; & puto scrupulum faciendum, quando aliunde illa scrupulositas pœnitentis, ex nimia frequentia Confessionis; aut aliis signis externis non est nota. Et procul dubio melius est tacere; imò fortè obligatorium, ut habet Conclusio, quam docet Coninck Disput. 9. de Sigillo n. 11. ibi: Ex dictis Navar. c. 8. n. 12. infert, eum non frangere sigillum, qui dicit Petrum solere sibi obtundere caput munitissima peccata confitendo. Sed etsi talis directè non frangat sigillum, malè tamen & periculosè hoc dicit. Nam videtur innuere talem esse scrupulosum; aut saltem facile posset audientibus talem ingerere opinionem; atque ita indirectè sigillum frangere. Hæc ille.

Ergo secundum hunc Auctorem, qui diceret, talem esse scrupulosum, frangeret sigillum. Quæ sententia magis favet Sacramento (& ideo eam elegimus) nam certum est revelationem illius & similium defectuum, si non cognoscantur ab aliis, neque à Confessario, nisi præcisè ex ipsa Confessione, posse reddere Sacramentum odiosum similibus pœnitentibus.

Hinc Mald. supra c. 15. querens, an sub sigillum cadant ipsi errores pœnitentis, in modo confitendi admissi. Respondet: Quidquid verecundiam pœnitentis inferre potest, celandum est. Itaque & ejusmodi errores celandi hæcenus, ut cum designatione personæ detegi

non possint; quæ designatio personæ sufficienter fit, quando Sacerdos dicit: Hic quem vides, non novit modum confitendi, etiam si persona neutri sit nota. Hæc ille. Nam hoc ipso persona illa sive nota, sive ignota suffunditur robore, & per consequens fit ei Confessio odiosa.

Nec obstat; quòd illos defectus non cognoscat Confessarius ex directa Confessione, quia saltem indirectè cognoscit ex Confessione; cum sæpè moraliter sit impossibile hujusmodi hominibus aliter peccata sua explicare; cumque aliunde cedat in gravamen eorum, quòd tales defectus in sola Confessione cogniti revelentur, videtur reverentia Sacramenti obligare ad sigillum. Aliud est de peccatis, quæ ibi committuntur, quoniam merè accidentaliter & omnino impertinenter se habent ad Confessionem.

Venio ad occasiones peccatorum, & peccata aliorum, quæ aliquando necessariò, aliquando utiliter in Confessione explicantur. Necessariò quidem occasiones proximæ, & peccata aliena, quando sine illis nequeunt propria peccata specificè & numericè declarari; utiliter autem occasiones remotæ, ad petendum consilium eas evadendi; & similiter peccata aliena, ut ita melius innotescat Confessario peccatum proprium.

Atque ut nullo modo spearent ad Confessionem; sive ad explicationem peccatorum pœnitentis, immo pœnitens novo peccato detractionis peccaret, ea revelando; cum tamen aliunde sint vera materia Confessionis, & non cognoscantur nisi in ipsa Confessione; videntur nihilominus cadere sub sigillum, ne per eorum revelationem Sacramentum fiat odiosum.

Audiamus Maldetum in Tract. de Sigillo Confess. c. 16. Non potest, inquit, esse dubium, quin sigillo comprehendantur omnia aliorum peccata, quæ ita cum suo peccato pœnitens exprimit, ut connexionem aliquam cum illo habeant, ob quam putavit ea esse narranda. Exempli causâ: Adultera narrat se malè à marito fuisse exceptam; idèque in adulterium lapsam fuisse: non est dubium, quin peccatum mariti sigillo continetur. Si verò omninò concomitanter narrata sint, sciat Sacerdos, malè se fecisse ejusmodi narrationem admittendo; pejus autem facturum imprudenter & sine magna causa de illis postea loquendo: quàmvis enim sub sigillum non cadant, naturali tamen secreto continentur; eo etiam accedente, quòd eorum revelatio redundaret in odium Confessionis, & scandalum; præsertim cum proclive sit hominibus suspicari, non nisi ad Confessionem pertinentia, in Confessione esse dicta, & fortè jam rescitum sit, tempore Confessionis talia dicta esse Sacerdoti. Hæc ille.

Solvitur obiectio

130. Quid dicendum de occasionibus peccatorum & peccatis aliorum,

131. Sententia Maldeti

Sed

129. est. sicut eos non exidere sub sigillo,

Oppositum docet Coninck,

130.

Oppositum docet Coninck,

quem sequitur Maldet.

129. Sententia Maldeti.

Expenditur
ab Auctore.

Sed si verum est, ut puto, revelationem eorum redundare in odium Confessionis, melius dicitur, illa cadere sub sigillum; cum illud odium sit unicum fundamentum, seu ratio, ut jam non semel dixi, obligationis sigilli.

132.

Unde idem Auctor c. 15. in principio sic ait: Continetur etiam sigillo, quidquid Confessione explicatum tale est, ut narratum aut revelatum explicitè vel implicitè, directè vel indirectè detectum, Confessionem reddat apud pœnitentem aut alios odiosam, aut pudificationem pœnitentis, aut in injuriam Sacramenti cedat.

Peccatum
complicis
comprehenditur
sigillo.

Et de peccato complicis c. 17. docet, certissimum esse sigillo comprehendi, si fuerit ex justa necessitate detectum, siue peccatum fuerit in ipsa detectione, utpote quia non erat necessaria absolute ad explicandum proprium peccatum; vel licet esset necessaria, adiri poterat alius Sacerdos non nolens complicem.

133.
Probatur ex
Scoto.

Quæ est communis omnium sententia, quam docet Scotus 4. dist. 21. q. 2. n. 16. in principio hinc verbis: *De Quid dico, quod non tantum peccatum principale confitentis & circumstantias peccati sed & personam secundam, cum qua peccatur, quod patet per rationes postas ad primam & secundam Conclusionem; quia etiam confitens vult famam personæ, cum qua peccavit, salvare, id est, deberet velle, sicut sui: immo eo magis, quod persona illa sibi fuit coniuncta in crimine: tantum enim magis tenetur ei ad boni restitutionem, quod per illam amisit, & ad custodiam illius boni, quod potest custodire, non obstante illo malo commisso. Fidelitas etiam & veracitas & unitas seu communitas patet hic ut prius.*

Consimiliter tres rationes pro secunda Conclusionem; quia non celatio retrahit à Confessione; deducit etiam ad forum alium, quod est in hoc foro venturatum, & est occasio mentiendi in isto foro, ut prius dictum est. Ita Doctor Subtilis.

& Concil.
Leodiensis.

Assipulatur. Conc. Leodiense celebratum an. 1445. c. 4. ibi: *In Confessione caveant Sacerdotes, quod si confitentes nomina eorum indicaverint, cum quibus peccaverint, secretum teneant, sicut confitentis peccatum.*

134.
Item ratio
nec Mal-
hero.

Ratio est, inquit Malderus supra, quia ex revelato peccato complicis adeo magna sequuntur incommoda in odium Confessionis, ut quando revelatio timeretur, non teneretur complicem pœnitens exprimere.

Deinde, complices sint Titius & Livia, & uterque fateatur peccatum suum uni & eidem Sacerdoti, nisi complex sit sigillatus, poterit Titio ex Confessione Livie, & Livie ex Confessione Titii Sacerdos objicere peccatum suum. Adde, quod apud alios etiam via facile sternatur, ad revelandum peccatum confitentis, si complicis peccatum per Sacerdotem prodatur.

Denique, sicut ex parte Confessarii tenetur celare interpres, tamquam accessorius ad excipiendum Confessionem; ita ex parte confitentis merito debet celari complex, tamquam accessorium quid, faciens pro explicanda Confessione, siue bene, siue male interim complex ipse prodatur à pœnitente. Ita pro sententia communi argumentatur Malderus. Et rectè quidem.

Sed eadem argumenta videntur probare nostram sententiam, de qua est controversia. Nam in primis, etiam ex revelato peccato, planè concomitanter narrato in Confessione, sequitur odium Confessionis & scandalum, ut fateatur Malderus. Deinde, narret concomitanter Titius peccatum aliquod Livie, & Livie peccatum aliquod Titii eidem Confessario, nisi illa peccata sint sigillata, poterit Confessarius Titio ex Confessione Livie, & Livie ex Confessione Titii peccatum suum objicere.

Si dixeris; non ex Confessione, sed peccatum suum in Confessione narratum; idem ego dicam de peccato complicis, quando confitens scit, neque necessarium, neque utile esse illud peccatum in Confessione explicare; sed ex mera malitia, cum novo detractionis peccato explicat. Et tamen etiam tunc peccatum complicis est sigillatum: ergo etiam peccatum non complicis in eisdem circumstantiis. Neque enim complex, qui prorsus impertinenter explicatur in Confessione, potius facit quid accessorium pro explicanda Confessione, quam non complex. Itaque videtur idem posse dici de peccato complicis, & non complicis in eisdem circumstantiis.

Rogas; an saltem sine relatione ad confitentem, possit Confessarius revelare peccatum complicis, dicendo v. g. quod fornicatus sit, & non cum qua? Respondet Malderus supra cum Aliis, quos citat, non posse. Ratio est, quia Confessio non tantum redditur odiosa detectione peccati ipsius confitentis, sed & detectione peccati complicis; & secretum commissum est, non tantum in ordine ad personam confitentis, sed etiam in ordine ad personam complicis. In tantum, ut etiam revelans solum complicem, incurrat pœnam Canonis: *Omnis utriusque* 12. de Pœnit. & remittit ut ibidem docet Malderus cum Aliis, quos citat; quoniam dispositio Capitis est contra eum, qui revelat peccatum in Confessione detectum.

Hæc sunt verba cap. *Caveat autem omnino, ne verbo, aut signo, aut alio quovis modo, aliquatenus prodatur peccatorem; sed si prudentiori consilio indigerit, illud abique ulla expressione personæ carere requirat: quoniam qui peccatum in penitentiali iudicio sibi detectum presumpserit revelare, non solum à sacerdotali officio deponendum &c.*

Quæ verba sicuti prohibent Confessario prodere peccatorem tam penitentem, quam complicem; nam ubi jus non distinguit, nec nos distinguere debemus: ita etiam puniunt Confessarium, qui detegit seu prodit peccatorem tum penitentem, tum complicem. Atque hæc factis de peccatis præteritis seu commissis.

137. Restat quæstio de peccatis futuris, seu committendis, num & ista contineantur sub sigillo: v. g. aliquis dicit in Confessione, se habere propositum alterum occidendi; propositum fornicandi &c. & nequit Confessarius eum à tali proposito avertere, nunquid poterit obiectum illius propositi revelare? Dico; Obiectum; quia quod non possit ipsum propositum revelare, clarum est, utpote formale peccatum, quod penitens tenetur confiteri; quidni ergo debeat manere sigillatum? Non est dubium. Alioquin quoties penitens non absolvitur propter indispositionem, posset Confessarius peccatum revelare, quod est clarè falsum, ut patet ex dictis.

Controversia ergo est de obiecto peccati; v. g. de homicidio; vel fornicatione, quæstio, inquam, est, an posset dicere Confessarius; *Cras Paulus occidet Ioannem*; *Cras Paulus fornicabitur cum Ioanna*. Et videtur respondendum affirmativè, quando foret iusta causa, v. g. si diceretur ei, qui posset impedire homicidium, vel fornicationem: nam Confessio non est de peccatis futuris, sed præteritis; ergo peccata futura non continentur sub sigillo.

138. Hanc quæstionem proponit Alex. Alensis 4. part. Sum. q. 78. memb. 2. a. 2. ad cuius evidentiam Notat, quod tripliciter potest aliquis peccatum confiteri. Uno modo confitendo peccatum præteritum, quod nollet fecisse; nec proponit facere, & talis Confessio clauditur sub sigillo. Alio modo potest quis confiteri peccatum præteritum, quod nollet fecisse; non tamen proponit desistere, sed potius permanere, & talis Confessio adhuc clauditur sub sigillo: quàmvis enim peccatum, quod proponit facere de futuro, secundum se claudi non habeat sub sigillo, tamen propter connexionem, quam habet in Confessione cum peccato de præterito, quod nollet fecisse, sub sigillo habet occultari. Tertio modo potest quis confiteri peccatum præsens, non tamen ut præsens, sed potius ut est in proposito de futuro, sicut in casu isto, de quo hic est quæstio.

Dico ergo: quod non tenetur celare simpliciter; nec si Sacerdos talem Confessionem revelaret, posset condemnari tamquam violator sigilli Confessionis: tamen, quia hoc quædam species esset mala, & infamia sequeretur, propter hoc credo, etsi non teneatur de iure talem Confessionem occultare, debet

tamen celare ratione publicæ honestatis, nisi inconveniens aliquid grave sequeretur: tunc enim credo, quod non esset talis Confessio penitens tacenda; nec tamen publicè revelanda propter periculum infamiae, sed cautè & secretò alicui, qui posset & vellet prodesse innotescendo. Hactenus Alensis.

Sed displicet; nisi commodè intelligatur de confessione non sacramentali, id est, quando propositum illud confitetur animo potius irridendi Sacramentum, quàm animo subiiciendi Clavibus Ecclesiæ seu directioni Confessarii.

Ut discernas; inquit Malderus supra c. 15. an peccatum futurum, tibi in Confessione dictum, tei caris habere sub sigillo, inspicere quo animo te accesserit peccator; si enim præter futurum peccatum nihil dicens, potius rideat, quàm faciat Confessionem, non tenetur sigillo. Si verò vel alia peccata sit cum intentione relata ad Claves confessus, & futurum detegat, à cuius proposito, passione superatus, se desistere non posse fateatur, aut etiam nihil aliud fateatur, quàm hoc ipsum malum propositum se habuisse, & etiamnum habere, & desicere, quomodo sese ab eo poterit expedire, & similia; teneris sigillo; quia agit cum Confessario ut tali, & ut animæ medico, cuius est pro virili sua, vulnèra peccatoris, sibi ostensa, sanare; & in omnem eventum summo studio & quasi emplastro quodam suo te gere, ne tales penè desperati omnino deterreantur à Confessionis necessario remedio, quo maxime indigent.

Itaque sigillum habet locum, quando Confessio fit animo se accusandi in hoc foro penitentiae secreto, & aliquo modo se Clavibus subiiciendi, ut juvetur eo modo, quo Confessor iudicabit id fieri posse, si non absolvendo, saltem dando consilium, ne lignum fumigans extingatur, & similibus modis, non obstante aliàs malà dispositione; v. g. etiamsi dicat, se, cum non sit Sacerdos celebrasse, & velle imposterùm celebrare. Hucusque Malderus.

140. Ex quo patet, quare addiderim in Conclusionem illam particulam: *Dummodo propositum illud sacramentaliter confiteatur*. Quia tunc propositum illud spectat ad Confessionem, si non ut materia Absolutionis, saltem ut impedimentum illius, cuius cognitio ita ad Sacerdotem pertinet, sicut ipsorum peccatorum quæ absolvenda sunt, & hoc in quantum ille Iudex est in hoc foro. Et eodem modo spectat ad Confessionem ipsum peccatum, quod est obiectum propositi, utpote cum eo habens necessariam connexionem, quod proinde non potest manifestari, nisi simul implicitè manifestetur ipsum propositum; ita quod quilibet, qui audiret illud peccatum revelari ex Confessione, statim intelligeret propositum illius peccati.

139. que displicet Auctori nisi commodè intelligatur.

Malderus.

Sigillum hic habet locum, quando est Confessio sacramentalis.

140. Quare dicitur in Conclusion. Dummodo propositum &c.

137. An peccata committenda cadant sub sigillo.

Ratio pro parte negati.

138. Tripliciter potest aliquis peccatum confiteri.

Senten. Alensis de hac confessione.

Si ergo propositum non potest revelari, neque eius objectum seu peccatum, eo modo quo dictum est; & per consequens neque circumstantiæ odiosæ peccati, propter connexionem, quam habent cum ipso peccato. Hanc sententiam sequitur Diana part. 5. tract. 11. resol. 25. cum Aliis quos citat, quibus addit Vasq. q. 39. a. 4. dub. 3. Lug. supra n. 53. & alios Recentiores.

Rogas, quid dicendum de circumstantiis non odiosis, v. g. de nomine pœnitentis, patria, dignitate &c. Item de odiosis sine ordine ad peccatum expositis. Denique de virtutibus, & revelationibus pœnitentis? Respondeo:

CONCLUSIO VI.

Circumstantiæ non odiosæ, ut nomen, patria, dignitas, status; & odiosæ sine ordine ad peccatum expositæ; similiter virtutes, aut revelationes, non sunt per se loquendo materia sigilli.

141.
Quæ sint
circumstan-
tiæ non
odiosæ, quæ
non cadunt
sub sigillo.

Circumstantias non odiosas voco, quarum revelatio non reddit Sacramentum odiosum; tales sunt, ut habet Conclusio, nomen, patria, dignitas, status, &c. sive enim pœnitens vocetur Paulus, sive Petrus, sive sit Antuerpiensis, sive Mechliniensis, sive Lovaniensis, Sacerdos, vel sæcularis, hujus vel illius Religionis, Consul civitatis, vel de communi plebe, omnes tenentur sua peccata confiteri ex præcepto divino: ergo Confessarius revelando illas circumstantias per se loquendo nulli facit injuriam, nec aliquis merito potest inde retrahi à Confessione.

Dico; *per se loquendo*; quia, ut superius notavimus, possit fieri, ut revelando aliquas ex his circumstantiis, pœnitens adduceretur in suspicionem certi peccati, aut aliud notabile damnum incurreret; quo casu indubie revelatio redderet Sacramentum odiosum, & ideo ibi diximus, tunc Confessarium obligari sigillo, quia jam sunt circumstantiæ odiosæ; sed hoc per accidens est: & ideo simpliciter hic appellantur non odiosæ, ab eo, quod per se illis convenit.

142.
Illud tantum est materia sigilli quod revelatum reddit Sacramentum odiosum.

Ex quo sequitur, eas per se loquendo non esse materiam sigilli; quia illud tantum est materia sigilli; quod revelatum reddit Sacramentum odiosum seu onerosum pœnitenti, causans aversionem ab ejus susceptione, cuius signum est, quod pœnitens noluisse extra Confessionem illud dicere Confessario. Jam autem, nomen, patriam &c. per se loquendo pœnitens æquè facile diceret extra

Confessionem, quàm intrâ, si eadem se offerret occasio.

Hinc si aliquis se accuset, quod gavius fuerit de homicidio, quod heri contigit in foro, estò homicidium illud sit peccatum alienum, cujus revelatio ex Confessione, per se loquendo, redderet Sacramentum odiosum, adeoque illicita; tamen quia hic & nunc narratur seu exprimitur tamquam publicum, ita quod æquè facile pœnitens illud diceret extra Confessionem; putant DD. illud peccatum publicum non esse sigillatum, ita ut Sacerdos licet illud per accidens ignorasset, equidem jam haberet scientiam liberam: nam pœnitens illud potius præsupponit omnibus notum, & ideo non dicit illud sub sigillo; sed solum suum peccatum, circa illud, tamquam circa objectum, commissum. Ita Lugo supra n. 57. quem sequitur Arriaga Disp. 45. n. 29. in fine, ponens exemplum in eo, qui diceret: *Atque me, quod heri interfecerim duello illi patulo.*

Solum obitare videtur, quod Conclusionem præcedenti diximus; peccatum publicum pœnitentis esse materiam sigilli, etiam juxta præfatos Auctores: hoc, inquam, obitare videtur; quia cum pœnitens sciat peccatum suum esse publicum, non videtur velle illud dicere sub sigillo, eo modo, quo non vult dicere sub sigillo peccatum alienum, quod sit esse publicum.

Respon. disparitatem esse; quod peccatum proprium sit materia per se Confessionis & pudoris; secus peccatum alienum; de quo in casu præcedenti; & ideo per revelationem prioris redderet Sacramentum odiosum; secus per revelationem posterioris. Itaque quod Sacerdos revelet peccatum alienum publicum, nullum potest asserere pœnitenti pudorem, aut aliud causare incommodum, propter quod averteretur à Confessione, sicut dum revelat peccatum alienum occultum, aut peccatum proprium publicum, ut patet consideranti.

Sed quid dicam de virtutibus & revelationibus, quæ per accidens in Confessione deteguntur, ad habendam instructionem à Confessario, & directionem in vita spirituali, vel ad manifestandum integræ conscientie statum?

Indubie non sunt materia per se accusationis aut pudoris, sed laudis potius & gaudii; adeoque earum detectio non potest per se loquendo reddere Sacramentum odiosum, & per consequens non sunt materia sigilli; ut communiter perdocent Theologi. Poterit tamen, inquit Maldederus supra cap. 15. esse naturalis obligatio cedendi quantum pœnitens voluerit; alioquin certum est, earum revelationem non reddere Confessionem odiosam, nisi forte ex virtutum narratione, sternatur via directæ vel indirectæ, ad detegenda aliqua confessi vitia vel peccata, ut bene Medina Codice de Confess. q. 27. & Re-

ginal. lib. 3. c. 4. initio. Exemplum est, si absque licentia peccatorem, etiam publicum, laudet de serua sua penitentia, quam in sola Confessione advertit. Licita laudis exemplum est in vita B. Tho. Aquin. cujus Confessarius testatus est, ipsum virginem & innocentem fuisse. Absit tamen in istis semper indirecta aliorum vituperatio. Ab hoc defectu libera esse poterat viri tam conspicuae sanctitatis commendatio. Simile quid reperitur in vita B. Iacobi de Marchia.

Bene monuit Soto, infra citandus, rarissimè Confessarium, etiam post mortem, debere dicere de suo penitente: *Numquam talis confessus est mihi peccatum mortale.* Si è contrario Confessarius audiat laudari ab aliis penitentem, quem ipse novit non esse tam bonum, ac vulgò putatur, caveat ne laudantem ex Confessione corrigat; sed dissimulet se audire, vel vulgi opinioni exterius se quoad potest conformet. Ita Major.

Bene etiam monuit idem Soto de tegendo secreto memb. 3. q. 4. non solum non esse Confessario dicendum, quid in Confessione audiverit; sed neque negandum ei esse ibi audivisse, quò non audivit; adeo ut in favorem innocentis non possit testari, ipsum in Confessione sibi hoc delictum non esse factum. Hucusque Malderus.

Et ideo signanter dixi in Conclusionem: *Per se loquendo*: quia per accidens, ut patet ex dictis, possent virtutes esse materia sigilli. Hinc Ethimont. supra n. 48. Aliquando (inquit) dici possunt (virtutes, revelationes & similes gratiarum) ad declarandum melius aliquod peccatum, v. g. ingratitudei erga Deum post hæc & illa dona & beneficia Dei, vel inconstantiam in bono

post tale propositum firmum procurandæ perfectionis & similia; & tunc credo, quòd pertineant ad sigillum, cum jam sint, saltem in obliquo, materia Confessionis; & aliunde apparet, quòd penitens non vult illa extra Confessionem manifestare; sed retinere illa sub sigillo arctissimo Confessionis. Hæc ille.

Sed displicent Arriagæ supra n. 30. ubi sic ait: Ego non puto ex hoc capite posse ullam sumi disparitatem; quia sive hoc sine, sive alio dicantur, numquam sunt peccata, nec materia Confessionis, ne quidem in obliquo, sed tantum purus terminus extrinsecus ejus peccati ingratitudei; nec ullo modo ostendunt peccatum dictum in Confessione; nec apparet ex hoc capite, cur malit penitens occultari; quando eas dicit hoc modo, quàm si eas dixisset, ut confuleret Confessarium circa suæ conscientie directionem.

Adde; non videri liberum penitenti, obligare Confessarium ad sigillum in his, quæ non sunt ex se materia illius; ut si ille eloquentissimè in Confessione locutus fuisset, estò vellet eam eloquentiam manere sub secreto, non est tamen id in voluntate ipsius: debet enim esse aliquid, quod ex se sit peccatum, aut circumstantia illius, vel in pudorem & minorem illius æstimationem, vel certè ex quò possit quodammodo vehiri in peccati cognitionem. Ita Arriaga. Quæ doctrina magis placet.

Cæterum, ne quispiam ignorantie cæcitate velamen exultationis assumat, pro clariori intelligentia eorum, quæ hæcenus dicta sunt de sigillo, instituo novam Sectionem de Effectu Sigilli.

Arriagæ

146. Non est liberum peccati oblige Confessarium ad sigillum in quocumque re.

SECTIO SEPTIMA.

De Effectu Sigilli.

Obligatus sigillo illicitè loquitur de illius materia etiam cum ipso penitente, citrà ejus veniam; quàmvis enim respectu ipsius non sit propriè secretum, nihilominus potest esse obligatio non loquendi cum ipso de tali re, quam etiam obligationem propriè significat sigillum; ut constat ex communi sensu & consuetudine Ecclesiæ.

Quid miramur? Nam talis locutio, si alteri fieret, proderet peccatorem; quòd autem fiat ipsi penitenti, per accidens est. Itaque sic loquens per se & ex natura suæ locutionis, proderit peccatorem; quia penitens jam novit se esse peccatorem, estò per impossibile antea non novisset, idque ex Confessione: ergo de Confessario sic loquente verificatur, quod legitur cap. Omnis utriusque sexus 12. de Penit. & remiss. *Caveant autem omnino, ne verbo aut signo, aut*

alio quovis modo, aliquatibus prodât peccatorem, id est, sic loquatur, ut audientes scire possint, hunc penitentem hoc aut illud peccatum commisisse.

Ergo qui loquitur de peccato confessio cum ipso penitente, aliquatenus prodit peccatorem; quia sic loquitur, ut ipse penitens ex illa locutione sciat, se hoc vel illud peccatum commisisse & fuisse confessum, quod repugnat fini hujus legis, & bono ipsius Sacramenti: licet enim talis locutio non sit infamia penitentis, haud equidem sit sine ejus rubore & pudore, adeoque Confessionem reddit odiosam. Hoc ergo proposito cum communi DD. uno vel alio excepto:

Quæro primò; an Confessarius possit uti scientiâ præcedente, vel consequente Confessionem. Secundo; an liceat referre peccatum, non nominando personam. Responso ad utramque quæstionem erit.